

Taxa postala
plátó in summa
No. 24718/228

Szerkesztőség
és kiadóhivatal:
Claj, Str.
Baron L. Pop
raki
Kál.
e. 6.

VI KÉLET

ZSIDÓ NAPILAP

Director-Főszerkesztő: Dr. Marton Ernő, Redactor responsabil—Feloldó szerkesztő: Jámbor Ferenc, Administrator delegat si grant responsabil—Feloldó igazgató: Schwartz Endre, Proprietar—Tulajdonos: Fraternitas S. A. R. de Editura, Registrat publico. Juniori periódice No. 43, Dos. 839—1938. Tribunalul Cluj, Secția III.

Csütörtök, július 8.
1938—5698. Tamuz 8.
XXI. évf., 149. szám.

Freud Nobel-díja

Az emberi lélek eredendő barátságai nagy leleplezője: Freud professzornak mégis sikerült kimenekülnie az osztrák potódból. Ha kifosztottan, meggyötörtén is, Londonba érkezett és ma a szabad Anglia új és szabad polgárjához tartozik.

Ugy látszik, hogy a világ felett bolyongó, vékony fényréteg nem aludt ki teljesen s ha megcsufoltan, ha elszigetelve is: Európa jobbak leltismerete ezáltal kézzelfogható eredményt mutathat fel Freud professzor megmentésével.

S bár a nagy lélekható menekülésének fel-leleplezője az osztrák zsidók, katolikusok és szocialisták százezreinek jalkiáltása kísérte ez mégsem csökkenti azt az örömet, hogy Freud életét sikerült megmenteni, hogy biztonságban tudjuk azt a nagy zsidó tudóst, aki századokra visszamenőleg világtudó, aki történelmi események elegendő érthetelen hátterét és bántó fényel világtott bele azoknak az illúzióknak sötétségébe, melyek annyi kártékony hazugsággal próbálták elhomályosítani az emberi lélek igazi arculatát.

Amióta az ember saját történelmének hol tudatos, hol tudattalan intézője lett, nem akadt még tudós, költő, író és lélekbuvár, aki az emberi cselekvések lélektani rugóit olyan kegyetlen tökélyen bonította volna ki a szavak, képzelgések, legendák és mítoszok burkából, mint Freud professzor.

Ezért volt olyan döbbenetes új, forradalmi lélektanának hatása a legenda- és mítoszkedvelők körében, az Akadémiai aporodott levegőjű eszmekörökben, a felületes derültek és szenvedélyes világmegváltók körében.

Freud kiméletlen diagnózisa azonban a fentiekben túlmenően is, ama hivatásos Grállovagok körében váltotta ki a legszenvedélyesebb ellenkezést, sőt gyűlöletet, akik új mítoszok, új illúziók gyártásával igyekeztek és igyekeznek ma is a valóságot meghamisítani, az értelem helyébe a zűrzavart, a részvét helyébe a bestialitást, az igazság és igazságosság helyébe az „idealista“ hamisítások rendszerét ültetni, hogy ezek segítségével éppen ama ösztönöket élhessék ki gáttalan szabadsággal, melyeknek minimális kiélés-től is meg akarnak fosztani — másokat.

Igen: Freudot ezek az „idealisták“, az anyagelvű felfogás eme leganyagiasabb ellenfelei már akkor halálra keresték és halálra ítélték, amikor Ausztria még független ország volt s amikor Bécs még a modern lélektani elméletek egyik fellegvárának számított.

S ez érthető is volt.

A tudatalatti világ rejtelmeinek, az ösztönök mechanikájának nagy feltárója nem várható kiméletet azok részéről, akik tudatalatti gyűlöleteik, lelki kanálisaikba szorult szennyvizet levezetésére a modern társadalom szívébe sötét aknákat vájtak s a tudatalatti ember uralmát akarták és akarják biztosítani a tudatos ember, a „homo intellectualis“ felett.

Ady dalolta: „Nagy az én bűnöm: a lekém, lünnöm, hogy messzelátok és merek.“

A nagy magyar költő e megrázó igazságu szavainak érvénye Freud professzorra és művére még sokkal teljesebben alkalmazható.

Óriási „bünt“ követett el azok ellen, akik hősi gesztusokban tetszelegve, a becsület és férfiaság mintaképül állították magukat mindenkor kortársaik elé s akikről ez a nagy diagnosztika, ez a nagy leleplező — sine ira et studio — azt volt kénytelen megállapítani, hogy hősiességük csak romboló, és gyűlölet-ösztönök álarcra s hogy eszményi frazeológiájuk csupán tudatalatti komplexumuk szavakkal való elrejtésére szolgál.

Egyszóval: Freud, a megvesztegethetetlen tudós és igazságkereső, mint ősi próféta-elődei, leszállította az embert arról a magaslatról, amelyre saját mérhetetlen hűsága és beteges önmádatia helyezte s a tárgyilagos kutató higgadságával állapította meg, hogy a huszadik század agyondicsőített civilizációjának és kultúrájának szines köntöse alól még mindig az ősemberi vadság, az évezredekben keresztül átöröklött romboló ösztönök lólabá kandikál ki.

Kévs embert, kévs tudóst igazoltak életben olyan megdöbbenő tényekkel az események, mint éppen Freudot. A világháború négy éves borzalmát, majd a „béke“, a vilá-

Egyhangu határozatot hozott a londoni benemavatkozási konferencia a spanyol kérdésben

A konferencia elvetés nélkül elfogadta az angol tervet az idegen önkéntesek hazaszállítására és a spanyol határok ellenőrzésére vonatkozólag

A szandzsákba bevonultak a török csapatok

London, július 6. Amint előre látható volt, a tegnapi összeült benemavatkozási konferencia elfogadta az angol kormány tervezetét a spanyol fronton harcoló idegen önkéntesek elszállítására és a spanyol határok ellenőrzésére vonatkozóan. Ami meglepő a konferencia eredményében, az a határozathozatalnak gyors és egyhangú volta. A huszonhét állam küldöttei, akik résztvettek a konferencián, elvetés nélkül tették magukévá az angol javaslatot, amit Londonban Chamberlain nagy sikerének könyvelnek el és abban az első jelentős lépést látják a spanyol polgárháború körül feladott nemzetközi bonyodalom elsimítására. A szovjet delegátusa is csatlakozását jelentette be az angol javaslatához, de azzal a fenntartással, hogy

ehhez még meg kell kapnia a moszkvai kormány végleges hozzájárulását. Nem valószínű azonban, hogy a szovjet kormány ellenvetéssel éljen, miután ezzel aligha akadályozhatja meg a londoni határozat keresztülvitelét, vagyis az angol tervnek az idegen önkéntesek elszállítására való gyakorlati alkalmazását.

A benemavatkozási konferenciát lord Plymouth, a benemavatkozási bizottság elnöke helyett Halifax lord angol külügyminiszter nyitotta meg és ő is elnökölt az egész értekezleten. Halifax hosszas tárgyalásokat folytatott a konferencia megnyitása előtt annak delegátusaival, hogy előkészítse és biztosítsa az angol javaslat alapján hozandó egyhangú határozatot, ami nagymértékben az ő érdeme is.

Angol Fehér Könyv az önkéntesek hazaszállításáról

A konferencia felhatalmazta az angol kormányt, hogy közölje a burgosi és barcelonai kormányokkal a konferencia határozatait, illetve az elfogadott angol terv összes részeit az önkéntesek elszállítására és a tengeri és szárazföldi ellenőrzés egyidejű helyreállítására vonatkozólag. Milyen az megtörtént, vagyis a két spanyol kormány igazolja a londoni egyezmény tudomásul vételét, az angol kormány Fehér Könyvet fog kibocsátani a spanyol fronton harcoló önkéntesek hazaszállításának módjairól és a benemavatkozási

kerül sor.

A londoni lapok ugyanakkor, amikor megállapítják, hogy világpolitikai hordereje van a benemavatkozási bizottság döntésének és határozatának, másfelől megállapítják, hogy az önkéntesek hazaszállításának gyakorlati megvalósítása még bizonyos nehézségekbe ütközhet. A Daily Express szerint az elszállított önkéntesek egyes csoportjai számára konferencia egyéb határozatairól. A Fehér Könyv közzétételére valószínűleg pénteken (Folytatása a 8-ik oldalon.)

krízis pusztításai és végül a náciizmus győzelme a német és osztrák demokrácián: a freudi elméletet ezerszázalékosan igazolták; igazolták azt az állítást, hogy az emberi kultúra és civilizáció meg messze van attól, hogy az ember valódi természetét lényegében megváltoztassa. A kultúra és civilizáció rugó-élőre csak máz és bármikor levetethető ruhadarab az emberen; az igazi, a kizárkódó kultúra típusa, alakja a műveltség, a humanizmus vérből ment át és éltető elemévé lett: egyelőre csak a ritka kivételek közé tartozik.

Forrófejű forradalmárok, akik az emberi természetet kizárólag társadalmi produktumnak, vagy a gazdasági berendezkedés függvényének hirdetik, gyermekek kedélyű derülők, akik szívesen andalognak saját paradicsomi képzeletük kullisszái mögött; kőszvényes lelki erkölcsösözők, akik nem szeretik, ha megfosztják őket a roások, mindig a mások cselekedetein való felháborodás gyönyörűl és végül is mégis legelsősorban: korszakunk hatalomra éhes dühöngői, akik saját barbárságukat, ősemberi vadságukat tetőzetős hazugságokba, ugynevezett mítoszokba burkolják — egyetlen engesztelhetetlen dühkiáltással fordultak Freud ellen.

Élne fordultak mert Freud túlságosan nagy tudós volt ahhoz, hogy kiméletes háziorvos lehessen, hogy a leprás előtt ne mondja ki az igazságot, hogy az olesó vigasz fiastromát rakja olyan sebekre, amelyek az emberi szervezet mérgeiből kerültek a lélek felületére. Természetesen kell tartanunk, hogy a náci-tudomány korlátolt sarlatánjai „zsidó

perfidianak“ kiáltották ki a lélekelemzés korzalkalkotó tudományát s mint annak idején Galilei a maga kora sötéteje, Freudba is a máglya „meggyőző“ lángjaival szerettek volna belefojtani a szót.

Ebben az elborult világban ezerszer szébbnek, igazabbnak, melegebbnek és biztatóbbnak látjuk azt a fényt, mely ama száz híres író és tudós emlékiratából kiárad, akik most azt kéri a stockholmi Nobel-díj bizottságtól, hogy az ezidei orvosi díjat Freud professzornak adják ki.

Valószínű, hogy a nagy szellemi tekintélyek kérése meghallgatásra fog találni Stockholmban. Nemcsak valószínű, hanem majdnem biztosra vehető. Ne felejtjük: Stockholm nagyszerű szellemi aeropagja volt az, melynek volt bátorsága odaiténi a nagy német mártírnak: Ossietzkynek, a multévi békedíjat.

A nagy zsidó tudóst, aki korunknak egyik legnagyobb élő zsenije, aki az emberi lélek felfedezetlen területeinek új Kolumbusz Kristófja, már régen megillette volna ez az elismerés.

De késése vagy elmaradása legfeljebb egyéni sérelem volt, vaskalaposság következménye, aminek nem volt elvi jelentősége.

Most azonban annál nagyobb elvi jelentősége lesz annak, ha Freudot az orvosi Nobel-díjjal tüntetik ki.

Ez a kitüntetés a szellemnek és az igazságnak fog szólni, mely minden poklokban keresztül diadalmaszkodott és diadalmaszkodni akar az elszabadult ösztönök sötétségén. (s. l.)

VILÁG TÜRKE Az eviani konferencia

Evianban ma ült össze Roosevelt elnök hívására a nemzetközi menekültügyi konferencia. Nemzetközi értekezlet iránt rég nem nyilvánult meg oly nagy és lázas érdeklődés, mint amint a francia fűrdővárosban ma kezdődő értekezlet előkészületeit kísérte és minden megnyilvánulását kísérni fogja a tárgyalások folyamán. Érthető, ha Evianra felfigyelt az egész világ és feszült várakozással tekint a konferencia eseményei elé. Hiszen olyan kérdés szerepel ennek az értekezletnek a napirendjén, amelyben ma szinte minden ország és nemzet érdekelve van közvetve, vagy közvetlenül: a menekültek problémája és a zsidókérdés.

A konferenciát, amelyen kerek harminc állam vesz részt hivatalosan és több más állam is megfigyelők útján képviselteti magát, Roosevelt elnök és az amerikai kormány hívta össze közvetlenül az osztrák események után. Az új emigráció nem csak újabb súlyos problémát jelent a bevándorlási országok számára, hanem újabb súlyos bizonyítéka az egész menekültügyi kérdés megoldatlan voltának és egy hatékony menekültügyi szervezet súlyos hiányának.

Amikor Roosevelt emlékeztetés felhívását a világ különböző államaihoz intézte, az egész menekültügyi kérdés a levegőben lógott. A Nansen-hivatal 1933-ban történt likvidálása lezárt ügy volt. A német menekültek népszövetségi bizottsága ugyan tovább működött Londonban, hatásköre és lehetőségei azonban elenyésztek voltak. Az osztrák menekültek jelenvaló és a spanyol menekültek jövőbeni kérdésének már nem volt gazdája. A genfi egyezményt, amely bizonyos előnyöket ígért egyes országokban a német emigránsoknak, csak néhány állam ratifikálta. Ebben a válságos pillanatban, amikor az a veszély fenyegetett, hogy egymillió ember — a Nansen-hivatal 600 ezer védeence, 150 ezer németországi, 15 ezer ausztriai és 235 ezer más illetőségű emigráns — minden támasz nélkül marad, lépett akcióra Roosevelt.

Maga a pusztító tény, hogy az Egyesült Államok kormánya önálló akcióra szánta el magát, nagy visszhangot keltett. A Népszövetség, amely 1937. október 5-iki ülészaka óta több ízben foglalkozott a kérdéssel, anélkül, hogy előbbre vité volna azt, — szintén konkrét elhatározásra jutott hirtelen. 1938 május 14-én általános menekültügyi népszövetségi szervezet létesítését határozta el a tanács. És éppen az utóbbi napokban közölte a Népszövetség főtitkára a tagállamokkal, hogy érintkezésbe lépett a Nansen-hivatal és a londoni menekültügyi szervezetekkel és a szeptemberi közgyűlésre végleges tervezetet készített.

Azokból a tárgyalásokból, amelyeket Roosevelt elnök követelt, Taylor és James MacDonald folytattak Londonban és Párizsban, kitűnik, hogy az elnök nem tekintti „konkurrens vállalkozásnak“ az eviani konferenciát, hanem a genfi menekültügyi szervezet kiegészítésének szánta azt. Az elnök helyesen látta meg, hogy egy népszövetségi szervezet foglalkozhat ugyan az emigráció kérdéseivel, de sohasem fog tudni rendezett kivándorlást előmozdítani és megszervezni. És ezzel el is érkeztünk az eviani konferencia főprogrampontjához. Nem az utelvelek kérdéséről lesz itt szó — ez továbbra is Genf feladata marad — hanem sokkal inkább magáról a kivándorlás és a letelepítés problémáiról. És ebben a tekintetben értékes ajándékot hoz magával az amerikai dele-

JULIUS 6.

nem veszélyez-
ságot és annak
szlovák állam
endéjében azzal
az államnak a
emtik az igaz
ényezők között,

össze a prágai

nap a tót nép-
napokban pe-
sta párt külön-
döttségét fogja

selői tegnap tá-
miniszterek-
szabályzat-terve-
oban, hogy vég-
g, amíg nem is-
ány szándékait.
nénynt adott ki
zokat a híreket,
zakadtak volna,
rozza, hogy a
glait véglegesen
szemben és így
ak a kisebbségi
sáról szóló hír-
őiroda egy kül-
ogy Londonba
zt adott.

Julius végén il-
nt, hogy letár-
atot és végleg-
érésben.

LIA mozgóban.

yamán
udeta-
kisebb-
atot

Mall tudni véli,
koalíció tagjai
el fel a nemzeti-
imények miatt.
szehivta a kor-
ejtett akik előtt
kell követni a
lap úgy tudja,
özölni fogják a
gi javaslat ter-
ondonba utazik.

löttek
az olasz-
nál

ancia határnál
ek egy francia
vigyázatlanság-
ez olasz határt,
egyesücsről az
k egyik turista
olasz katonák
löttek. Bár a
t, az olasz ka-
uk. Az egyik
n egyik párizsi
n megbeszélte,
a furdott. A
tesült az eset-
elt el. A fran-
esz diplomáciai
nig a vizsgálat

özben?
t a

KE:
UJ KELETTÉBEN

NYOMASA

AT

gáció. A Roosevelt-terv ugyanis abból indul ki, hogy jelentős mértékben megnyitja az Egyesült Államok kapuit az ausztriai és németországi menekültek előtt. Ellenében a többi országokkal, Németország és Ausztria ugyanis távolról sem használta ki a háború utáni években azt a bevándorlási kvótát, amelyet Amerika engedélyezett számukra. Roosevelt most azoknak ajánlja fel a ki nem használt német és osztrák kvótát, akik menekülni kénytelenek Németországból és Ausztriából.

Beavatott körökben tudni vélik, hogy az alapvető és távolabbi fontos kérdések megoldásától eltekintve, amelyre állandó jellegű testületet alakítanak, az eviani konferencia egy éves *azonnali tervet* fog felállítani a *következő esztendő* kivándorlási szükségleteinek kielégítésére. A zsidó szervezetek, amelyek nagyszámban kiüldték el vezetőiket és képviselőiket Evianba, azt követelik, hogy az *elkövetkező esztendőben* százezer zsidó *kivándorló* számára teremtsenek *bevándorlási és telepedési lehetőséget*. A konferencia delegátusai körében igen magasnak tartják ezt a követelést és *ötvenezer kivándorló* számára akarnak *bevándorlási lehetőséget* teremteni a jövő esztendőben. Eszerint 23 ezer ember az Egyesült Államokba, 22 ezer pedig Palesztinába és más országokba vándorolna. Arra is számítanak, hogy egyes európai országok szintén befogadnak bizonyos számú menekültet. Valószínűnek látszik azonban, hogy a konferencia a két felfogás között közeputat fog választani és a következő évre előirányzott *kivándorlási kvóta* ötvenezer és százezer között fog mozogni és közelebb lesz a százezerhez mint az ötvenezerhez.

De e számszerű és gyakorlati kérdés megoldását számos elvi kérdés eldöntése kell, hogy megelőzze. Így elsősorban fog felvetődni az a kérdés, hogy voltaképpen ki tekintendő emigránsnak. Egyes országok közötték Roosevelt elnökkel, hogy csak abban az esetben csatlakoznak az amerikai kezdeményezéshez és hajlandók nagyobb területeket az emigrációs telepítés rendelkezésére bocsátani, ha az emigráció politikai jellegét egyértelműen tisztázzák. Gyakorlatilag ez azt jelenti, hogy például Mexikó messzeemenő előzékenységet fog tanúsítani Evianban, ha a konferencia elhatározza, hogy megállapodásai az összes politikai menekültekre vonatkoznak, vagy is a nagyszámu antifasiszta olasz emigrációra is, amellyel eddig semmilyen nemzetközi szervezet, így a Nansen-hivatal sem törődött. Másfelől viszont több ország és szervezet, elsősorban a *zsidó világhongresszus* azt követeli, hogy az emigráns fogalmát széles alapon interpretálják és a *felekezeti, vagyis zsidó menekülteket is a „politikai menekültek” sorába iktassák.*

A konferenciának tehát már az elvi részénél nehéz kérdéseket kell megoldania. Az összes eddigi kísérletek a menekültügyi kérdés megoldására meggyúsultak annál az egyszerű oknál fogva, hogy nem volt egy átfogó és világreklációban elismert szerv, amely igazolta volna az emigránsok „emigráns” voltát. Ennek a szervnek a megteremtése egyik legfontosabb feladata az eviani konferenciának. Természetesen más nehézség is felmerül ezzel kapcsolatban. A konferencián résztvevő államok nagyrésze azon óhajának adott kifejezést, hogy Németország is vegyen részt a konferencián, hogy ezáltal legalább a jövőben megakadályozzák az emigráció elfajulását. Németország azonban megtagadta a konferencián való részvételt. A konferencián résztvevő államok legnagyobb része bevándorlási, vagy legalább is menedékországok. A résztvevőknek kétharmada tengerentúli országokat képvisel. Ebből is bonyodalmak adódhatnak, de nem változtathat Roosevelt kemény elhatározásán és nem lesz akadály arra, hogy a konferencia olyan központot teremtsen, amely jelentőségében tulszárnyalja az összes eddigi menekültügyi szervezeteket. Ez a központi szerv fogja majd meghatározni az emigráns „jellegét”, dönteni fog a beutazási igazolványok ügyében, telepítési lehetőségeket és anyagi létalapot fog teremteni az emigránsok számára. Ezek a lényeges feladatai és céljai az eviani konferenciának, amely ilyen formán az egész menekültügyi kérdést és magát a zsidókérdést is fel fogja göngyölni nemcsak németországi és ausztriai, hanem világreklációban is.

Sighisoarán az összes zsidó állampolgárságokat igazolták

SIGHISOARA, július 6. Sighisoarán a zsidó állampolgárságok revíziója során, 191 egyén nyújtotta be az illetékes hatóságokhoz az igazoláshoz szükséges okmányait.

Az illetékes bíróságok, amely az igazolást azokat a legobjektívabb formában vezette le, kivétel nélkül, az összes benyújtott állampolgárságokat igazolta és azokból egyet sem utasított vissza és mivel azok a szükséges fellebbezési terminus ideje alatt az ügyességet is megjárták, most már jogerőssé váltak.

Csak fokozatosan léptetik életbe az új közigazgatási törvényt

Bucuresti, július 6. Jelentettük, hogy az új közigazgatási törvény július 15-én lép életbe, a törvény helyi alkalmazására azonban csak ősszel kerül a sor. A kormány nem akarja átmenet nélkül megvalósítani a fontos reformot, óvatosan készülni életbe léptetni az új szabályokat, nehogy zökkenés álljon be és kár származzék. Mindenekelőtt közigazgatási konferenciákat hívnak össze a tartományi székhelyeken, így Clujon, Bihor, Someș, Salaj, Satu-Mare, Nasaud és Cluj megyék prefektusai találkoznak, megbeszélnek a szükséges teendőket és jelentést tesznek a belügyminiszternek határozataikról. A

Curentul értesülései szerint, nemcsak adminisztratív és pénzügyi természetű tanácskozásokról van szó. A megbeszélések során fontos személyi kérdéseket is tárgyalnak. A prefektusok léptetése során át-helyezésre, kinevezésre kerül a sor.

A „Semnalul” értesülése szerint, minisztertanácsi jegyzőkönyvvel nevezik ki fokozatosan a kormányzókat, prefektusokat, primárokat és falusi delegátusokat. A tartományi vezértitkárok kinevezése sem egyszerre fog megtörténni. A vezértitkárokat a belügyminisztérium vezető tisztviselőinek sorából nevezik ki.

Felavatták V. Gusztáv király jubileumi rádiumkórházát

700.000 svéd korona értékű 10 gram rádium a világ legjobban felszerelt rádiumintézetének kincse

Stockholm, július 6. Ezekben a hetekben ünnepelte Svédország forró lelkesedéssel királyja 80 éves születésnapját. A király kérésére a jubileumra szánt kiadások legnagyobb részét a népbetegségek leküzdésére szánt alapnak adományozta az ország népe. Közel 5 millió svéd koronáról szóló csekket nyújtották át az agy királynak, mint az ünnepi gyűjtés eredményét.

Most pedig itt áll zsakettben ez a 80 éves tennismatador, hogy egy fenséges gesztussal visszaadja a népnek, amit a néptől kapott. Felavatja az új stockholmi rádiumintézetet.

Az egész világból összesereglett szakorvosok egybehangzó véleménye szerint az új rádiumintézet szinte csodálatosan tökéletes és az egész világon nincs modernibb felszerelt intézet, amely határozottan tudna harcolni a rákos megbetegedések ellen.

Az ünnepek hőse Gusztáv királyon kívül Gösta Forsell professzor volt, Svédország legöregebb rádiumkutatója. Őt üdvözölte a király beszédében, miután halálját fejezte ki az egész népnek. Forsell professzor beszéde nyomán drámai képekben vonult el a hallgatóság előtt az a küzdelem, amely a kísérletektől eddig a rádium templomig vezetett. 1899-ben nyílt meg az a kis szoba, egy magánorvos rendelőjéhez kapcsolva, ahol először próbálták ki a rádium csodátevő sugarait. 1908-ban már a Serafimer Lasarett (itt fekszik Karinty Frigyes) is beszerezett egy kis darabot a világ legdrágább anyagából. Ugyanebben az évben Viktória királynő, aki személyesen érdeklődött Forsell professzor rádiumkutatásai iránt, nagyobb ösztöndíjjal támogatta a munkát. Ez az ösztöndíj volt az alapja az első különálló rádiumkórháznak, amely máig is működik Sorssell professzor vezetése alatt. Most új korszaka kezdődik a rádiumos gyógyításnak — fejezte be beszédét Forsell professzor — és ilyen pillanatokban érezzük, hogy az emberi tudomány és haladás nemcsak halálhozó bombákat, de életet adó „rádiombombákat” is teremt!

Forsell professzor tovább vezeti a régi rádiumintézetet és az új klinikát legtehetségesebb tanítványa, Beren professzor veszi át.

A finn, norvég, dán, angol, holland és német üdvözlőbeszéd után Gusztáv király meglepetésként szünetnapra ajándékozta a királyi család tagjait.

rály meglepetésként szünetnapra ajándékozta. Hihetetlenül, fantasztikusan szép ez az intézet, teljesen valóságos, olyan, mint a H. G. Wells egy fantasztikus jövőregényében sétálnánk.

Nemcsak tudással, hanem szeretettel is építették az új rádiumkórházat. A nagy váróterem nem rideg és féltelmetes, hanem barátságos rózsaszínes fényeffektusa megnyugtató az ideges betegeket. Szobrok és kerámiák terelik el a figyelmét a fájdalomtól. Pedig ez a központi ház, nem szanatórium!

A poliklinikai és nőgyógyászati osztályon nincs egy nagy közös váróterem, hanem kis, intim szobácskák, ahol a beteg vár, míg az orvos hozzáérkezik s a betegek nem látják egymást.

Míg egyik oldalon az egyéni kezelés dialát látjuk, ott, ahol helyenvaló, csodálatos művelnek az üzem racionalizálásával. Az orvos a betegre vonatkozó adatokat a kis szobából diktafonba mondja és ezeket az adatokat azután a központi iroda össze gyűjti. Modernül felszerelt ételkaszinóban a beteg érdekesebb mozzanatait és összegyűjti a nagy archívumban. A betegszobák ablakai egész különösen nyílnak, hogy huzat nélkül lehessen szellőztetni és közönséges lámpák helyett reflexlámpákat alkalmaznak, hogy a fény ne zavarja a beteget és mégis erőteljes legyen. Szobáról-szobára megyünk és mindig újabb csodákat fedezünk fel. Két teljesen új rendszerű házteléfonoberendezés tartja állandó összeköttetésben az intézet részeit. Kilenc telefonközpont állandó összeköttetésben van az orvossal, még ha a betegek között tartózkodik is. A másik vonal állandó kapcsolatot teremt az ápoló nővérek és az egyes betegek között. Ezenkívül van egy külön „veszély” lámpa, amellyel az ápolónő hívja az orvost.

A betegszobákból az archívumba jutunk, ahol a régi rádiumintézet eseteinek leírásai vannak. 55.000 esetet jegyeztek fel 1921 óta.

Az operációs teremben hatalmas AGA altatógép. Svédország egyik legnagyobb iparigazgatója ilyesmivel is foglalkozik. Az altatógép olyan gázokkal dolgozik, amelyeknek semmiféle rossz hatásuk nincs az altatás után. A régi kórházak különös éterszagát nem érezzük az új Rádium Intézetben. Modern sterilizáló szerkezeteket látunk, amelyek abszolút biztonsággal dolgoznak és végül egy kis szobába jutunk.

EDZZE MEG LÁBÁD MEG!

Lábaid meg...!

A minden napi kemény munka után lábai pihentetésére, a gyulladások és daganatok enyhítésére, a tyukszemek és bőrkeményedések felátatása céljából öntsön egy maréknyi Saltrates Rodell-t lábfürdőjébe. A meleg vízzel érintkezésbe jutott Saltrates Rodell-ből felszabaduló oxigen behatol a gyulladt bőr szöveteibe, helyreállítja a megzavart vérkeringést. Az oxigen jótékony természetű élénkítő hatás folytán a bőr felfrissül, a láb lelohad és annyira megerősödik, hogy kényelmesen járhat kisebb cipőben is. A legerősebb tyukszem is annyira megpuhul, hogy pusztá kézzel gyökerestül eltávolíthatja. Még ma este áztassa be lábait egy Saltrates lábfürdőbe! Saltrates Rodell kapható minden gyógyszerárban és drogériában. Csakely költség, garantált eredmény!

FONTOSI — 10.000 propaganda csomagot dobunk piacra 10 lejes reklám árban. Kiszélekedjen még ma vásároljon egy csomagot! Takarékoskáljon szempontokból vásároljon rendszeres csomagot, vagy dupla családi csomagot!

Modern szentély, olyan, mint egy bank széfszobája! Itt őrzik a tíz gram rádiumot.

Két gram túlkre van elosztva és mellettük a két nagy „rádiómagyú”. Az egyik 3 gram, a másik 5 gram rádiumot tartalmaz. E vastag acélfalak mögött rejtőzik az emberiség legdrágább kincse, amelyhez azonban nem szabad vigyázatlanul közelíteni. Az új intézet orvosi tanultak a múltból és nem engedik áldozatul sem a gyilkos fénynek az orvosokat és ápolókat. Negyvencentiméter vastag vasbeton rétegek veszik körül a rádiumot és kezelés közben a legprecízebben kidolgozott szisztema szerint dolgoznak, hogy az orvosok s ápolók minden veszélyen kívül álljanak. A szakemberek érdeklődése elsősorban a kutató osztályok felé fordul. Világszerte az eredményeket várják a csodálatosan felszerelt rádiopatológiai és a rádiófizikai intézet kutatásaitól.

A rádium-szentély mellett még egy kisebb szoba nyílik. Mint emléket őrzik itt azt a 3 milligramm rádiumot, amely először indult harcba Svédországban a szörnyű rákbetegségek ellen. Ez a csepp ugyanannyiba kerül akkor, mint a mostani 10 gramm: 700.000 koronába!

Visszafelé indulunk és közben ismét újabb csodáit fedezzük fel az igazi humanitásnak. Az ágyak mellett álló kis asztal egy gombnyomással változik át étkezőasztalból íróasztallá, vagy ferdefekvésű kényelmes olvasódeszkává. Már kiinn vagyunk a váróterembe, amelynek közepén székőrkút csobog, amikor hirtelen felfedezünk valamit, amire igazán nem voltunk elkészülve. A váróterem egyik oldalán modern, vidám kis bárt rendeztek be. A színes gyümölcslevelek épügy állnak sorban, mint a likőrösüvegek és tarka-barka édeségek, sütemények, cukrok édesítik meg a várakozás keserű perceit.

Gusztáv király a kis bárhoz lép és egy üveg narancslevet kér. Mosolyog. Látszik, hogy boldog, nagyon örül a születésnap ajándékának!

Meglepetően felfrissül, ha lemossa festét, homlokát valódi Dianával!

Elektrotechnikai zsebkönyv. Irta Molnár János, Újból kapható. 352 lap, rengeteg ábrával, táblával, füzve lezállított áron 191 lej. Lepagesál Cluj. Postán utánvétellel. Kérjen teljes szakkönyv jegyzéket, közölve, mi érdekli és milyen nyelven.

Negyven tonna arany, amit magának követel mind a két spanyol kormány

A burgosi kormány újból bevezette a halálbüntetést.
A nemzeti csapatok újabb sikerei

Burgos, július 6. A burgosi kormány minisztertanácsot tartott, amely elhatározta, hogy újból életbelépteti a halálbüntetéstől szóló törvényt.

Salamancai jelentés szerint a terueli arcvonalon a nemzeti csapatok 150 foglyot ejtettek és 250 köztársasági katonát lőtek le a harcban. A nemzeti repülő a gavaí löszgyárat, az alicantei repülőteret és egy köztársasági löszrel megrakott vonatot bombáztak. A légi harcban lelőttek egy repülőgépet. A galíciai fronton elfoglalták Sant Antonio helységet és bekerítették Villa Viciát.

Párizs, július 6. A párizsi tábla ma hir-

detett ítéletet a spanyol köztársasági és nemzeti kormányoknak egy francia banknál lévő aranytartálék körül támadt viszály ügyében. 1931-ben ugyanis a Spanyol Bank negyven tonna aranyat helyezett letébe a Francia Bank Mont de Marsani-fiókjánál. Mindkét spanyol kormány magának követelte ezt az aranyat. A tábla döntésében kimondta, hogy a Francia Bank nem szolgáltatta ki az aranyat egyik félnek sem, miután a Spanyol Bank részvénytársaság, amely mint ilyen, nem tekinthető állami intézménynek. A letébe helyezett arany fölött csak a Spanyol Bank részvényesei rendelkezhetnek.

KÖZGAZDASÁG

Románia május havi előállat- és huskivitele csökkent a múlt évvel szemben

Bucurestiből jelentik: A romániai előállat-exportőrök szindikátusának hivatalos jelentése szerint Románia 1938. évi május havi előállat- és huskivitele a következő képet mutatja:

Ausztriába kiszállítottak 3473 darab elősertést és 27 darab lovat.

Csehszlovákiába exportáltak 2574 darab sertést és 194.406 kiló zsirt.

Németországba kivitték 6523 darab sertést és 130.000 kiló zsirt.

Olaszországba szállítottak 983 drb. szarvasmarhát és 167 darab sertést.

Görögországba kiszállítottak 1924 darab

szarvasmarhát, 120 darab sertést és 10.000 darab juhot.

Egyiptom vásárolt Romániában 230 darab szarvasmarhát, Palesztinába exportáltak 308 darab szarvasmarhát, Angliába pedig 45.494 kiló fagyasztott húst.

Május hónapban külföldre szállítottak Romániából összesen 3444 darab szarvasmarhát, 12.857 darab sertést, 27 lovat, 10.000 darab juhot, 324.496 kiló zsirt és 45.494 kiló fagyasztott húst. A május havi kivitel minden állatfajánál csökkent a megelőző év hasonló időszakának exportmennyiségével szemben.

Módosítják a forgalmi adó törvényét

A kisiparosok továbbra is mentesülnek a forgalmi adó alól, de a konfekciós kisüzemek a nyersanyag után a forgalmi adó felösszegét kötelesek megfizetni

Bucuresti, július 6. A pénzügyminisztérium elhatározta, hogy módosítja a forgalmi adóról szóló törvényt. Az első változtatás az lesz, hogy a központi forgalmi adóbizottság elnöke a jövőben a pénzügyminisztérium vezértitkára lesz.

Egyik legfontosabb és a szakmai iparosokat igen közelről érintő újítás a törvény-módosításnak, hogy az új törvény 10. szakasza értelmében a konfekcionáláshoz felhasználható alapanyag után is forgalmi adó lesz fizetendő. A nagy konfekciós üzemek tulajdonosainak kérésére eszközölte ezt a változtatást a pénzügyminiszter, mert a kisiparosok filojális versenyét támasztották a nagy ruházati üzemeknek és műhelyeknek. A forgalmi adóról szóló jelenlegi törvény 9. szakasza értelmében a kisiparosok mentesek a forgalmi

adó alól, a saját készítményeik után.

A módosítás elvileg továbbra is változatlanul hagyja a kisiparosoknak a forgalmi adó alól való mentességét, az új törvény 10. szakasza viszont kimondja, hogy a konfekciós iparban dolgozó kisiparosok az alapanyag után kötelesek forgalmi adót fizetni. Miután azonban az új adó nem megrágitaná a termelést és érzékenyen sújtaná a kisiparosokat, a pénzügyminiszter a változtatással kapcsolatosan új rendelkezést a törvény új megfogalmazásánál, hogy a kisiparosok a feldolgozásra kerülő nyersanyag után esedékes forgalmi adónak csak felösszegét kötelesek megfizetni.

A pénzügyminiszter még nem döntött, hogy a forgalmi adó új rendszerét mikor lépteti életbe.

Működhetnek-e a választott bíróságok?

Cluj, július 6. Közigazdasági és jogász-körök is az a kérdés foglalkoztatja, hogy az új alkotmánytörvény értelmében működhetnek-e vagy sem a választott bíróságok? Az új alkotmány 73. szakasza értelmében ugyanis: „Rendkívüli bizottságok és törvényszékek nem alakíthatók azzal a rendelkezéssel, hogy bizonyos egyének polgári vagy büntető pereit intézzék. Az esküdtbírók feloszlatatnak“.

Egyes jogászok az alkotmánytörvénynek ezt a szakaszát úgy értelmezik, hogy a tiltó rendelkezés a választott bíróságokra is kiterjed, más jogi szakértők viszont ezzel a felfogással ellentétes álláspontot helyezkednek és azzal érvelnek, hogy a választott bíróság nemcsak „bizonyos személyek“ ügyeiben való ítélkezésre hivatott, hanem bárki részéről igénybevehető. Amennyiben az alkotmánytörvény tilalma a választott bíróságokra is

kiterjedne, úgy a fentemlített szakasz éppen úgy megnevezte volna a választott bíróságokat is, mint ahogy az esküdtbírósgot is megnevezte. E jogi vélemény és felfogás szerint tehát a választott bíróságok a jövőben is zavartalanul működhetnek. Ezt a felfogást és álláspontot megerősíteni látszik, hogy az új alkotmánytörvény nem tesz említést a tőzsdébírósgokról sem, amelyek végeredményben szintén választott bíróságok és amelyeknek működését, tevékenységét semmiféle tekintetben nem korlátozta az új alkotmányról szóló törvény.

Vigyázat munkaadók!

A mezőgazdasági minisztérium kebelében működő bizottság szigorúan ellenőrzi a román elem alkalmazásáról szóló törvény betartását a különböző kereskedelmi és iparvállalatoknál. A bizottság a folyó év április havában 50 kereskedelmi és ipar

JULIUS 15.-én lesz a XVII. sorsjáték I. osztályának a húzása

Vásároljon idejében sorsjegyet a

DACIA

SORSJEGYARUDA FÍOKJAITÓL

SAJÁT HÁZ,
FOLDBIRTOK
AUTO?

Minden csak álom igen csak számára...

DE HA AZ ALLAMI SORSJÁTEK EGY SORSJEGYET VÁSÁROLJA A

DACIA SORSJEGYARUDA FÍOKJAITÓL UGY REMÉNYE LEHET, HOGY MINDEZÉK BIRTOKOSA LESZ

vállalatot sújtott 1500 lejtől 100 ezer lejig terjedő pénzbüntetéssel, hat céget pedig megint, mert nem tartották be az említett törvény rendelkezéseit. A munkaadók saját érdekében cselekednek, ha pontosan alkalmazkodnak a törvényhez és kerülnek annak megszegését.

Sóórlőmalmokat állít fel a CAM

Bucuresti, július 6. Az állami jövedéki pénztár igazgatósága elhatározta, hogy Salimel Uioara és Ocelele Mari sóbányái részére két sóórlőmalmot létesít. A malmok felállítására, illetve felszerelésére a CAM július 20-án Bucurestiben, a Bulevardul Lascar Catargiu 22. szám alatt lévő helyiségében nyilvános árjegyzést tart. A szállítási feltételeket a Monitorul Oficial május 30-án megjelent 122. száma közölte.

Megérkezett Svájból a Brasov - Câmpina villamosított vonal mozdonya

Brasov, július 5. A Brasov és Câmpina között lévő vasútvonal villamosításával kapcsolatosan a CFR vezérgazgatósága 4000 lős Diesel motorral felszerelt mozdonyt rendelt Svájból. Az új mozdony, amelynek megépítését román szakértő mérnökök ellenőrizték, már meg is érkezett Romániába és teljesítőképességét a vontatóerejét a napokban fogják kipróbálni az említett vonalon. Ha a próba sikerül és a mozdony működése ellen nem merül fel kifogás, úgy az új svájci mozdonyt azonnal be is iktatják a forgalomba a Brasov - Câmpina vonalon.

Megalakult a Romániai Agrárjogi és Agrárgazdasági Intézet, Bucurestiből jelentik: Dr. C. Ionescu tanár kezdeményezésére megalakult a Romániai Agrárjogi és Agrárgazdasági Intézet, amelynek tagjai a clujai és a fővárosi gazdasági akadémia tanárai, valamint a chisinaui mezőgazdasági főiskola professzorai. Az intézet a romániai mezőgazdasági élet és termelés jogi és szakkérdéseit tanulmányozza és tevékenységével a romániai mezőgazdák érdekeit kívánja szolgálni.

Kedvező termés eredményt ígér a gyapot. Bucurestiből jelentik: A kedvező időjárás, főleg a június második felében uralkodó meleg, rendkívül megjavította a gyapot termés eredményét. Szakkörök megállapítása és becslése szerint Románia ideli gyapottermése lényegesen felül fogja múlni a múlt évi terméshozamot.

A bőséges eső megjavította a tengerivetéseket. Bucurestiből jelentik: Az országos meteorológiai intézet jelentése szerint a legutóbbi napok bőséges esőzével országos jellegűek voltak. A bőséges talajnedvesség nagy mértékben megjavította a tengerivetések helyzetét. A szárazság miatt fenyegetett vetésterületeken a kiadós eső alaposan felzárta a talajt és az elvetett tengeri gyorsítómag fejlődésnek indult.

Bélyegben róható le az állami szállítások számláján az 1.40 százalékos adó. Bucurestiből jelentik: A fővárosi kereskedelmi és iparkamara vezetőségének kérésére a pénzügyminisztérium engedélyezte, hogy az állami szállításoknál a kereskedők és iparosok a kiállított számlán bélyeg alakjában róhassák le azt a 1.40 százalékos illetéket, amelyet eddig készpénzben kellett fizetni és amelynek ilyen módon történő kiegyenlítése terhes alakiságok teljesítésére kötelezte az állam részére a szállítást eszközöző kereskedőket és iparosokat.

A biztosítóintézetek központi irodáiban megszaktás nélkül tart a nyári munkaidő. Bucurestiből jelentik: A munkügyi minisztérium engedélyezte, hogy a romániai biztosítóintézetek központi székhelyeinek irodáiban a nyári munkaidőt reggel fél 8 órától megszakítás nélkül déli 2 óráig tartassák. A megszakítás nélküli nyári munkaidő a f. évi szeptember elsejéig marad érvényben.

APRÓ HIRDETÉSEK

Egyszeri közlésnél egy szó 2 lej, vastagabb betűvel 4 lej. Legkisebb apróhirdetés 20 lej. Alláskeresőknek 30 százalékos kedvezmény. Apróhirdetések díja előre fizetendő. Jellegű levelet csak úgy továbbítunk, ha portóbélyeg mellékelve van.

Azonnal kiadó egy szoba fürdőszobahasználattal. Str. Radu 9, I. em. jobbra. A Telefonpalotával szemben.

Eladó belvárosban nagy sároklelő tüzelteliségekkel. Cim a kiadóban.

Friedmann fotóművész a gyermekek fotográfusa. Str. Regina Maria 46. Portujipalota.

Keresek képviselőket az egész ország részére egy már bejegyzett cégnek jól bevezetett cikkekre. Saját költségemre utazom, vagy megegyezés szerint. Garanciával rendelkezem. „Aglis“ jellegre a kiadóba.

Román, német levelezőnöt félnapra keresünk „Szerény igényű“ jellegre a kiadóba.

200.000 lejt vinne be iparvállalatba, üzletbe elsőrangú adminisztratív munkaerő, aktív közreműködés mellett. Cim a kiadóban.

Ardeali 30 éves tisztviselő nőstlni óhaj. Ajánlatokat „Képzett fás“ jellegre a kiadóhivatal továbbít.

Felsőbb iskolát végzett, 35 éves fiatallembor clujai modern üzlet tulajdonosa feleségül venne intelligens, jömegejelenésű, szép külsejű 30 éven aluli lányt vagy asszonyt 200.000 lej hozománnyal. Leveletet a legnagyobb diszkréció mellett „Önálló“ jellegre a kiadó továbbít.

A belügyminiszter kampányt indít a drágaság letörésére

Leszállították a kenyér és a hus árát. Súlyosan megbüntetik azokat a zöldségeseket, akik az árak fenntartása érdekében a Dambovitába dobnak nagymennyiségű zöldséget

Bucuresti, július 6. Tegnap este két miniszterközi értekezletet is tartottak a kormány tagjai. Az első értekezleten Miron Cristea patriárka-miniszterelnök elnökölte a aláti Argeseanu tábornok, Armand Călinescu, Iamandi, Marinescu tábornok és Colan püspök miniszterek vettek részt, a másik tanácskozáson pedig a fentiekben kívül Cancicov, Mitita Constantinescu, Petrescu Comnen, Ralea és Glatz tábornok miniszterek is.

Călinescu belügyminiszter beszámolt az élet olcsóbbá tételére indított kampány első eredményeiről.

Elmondotta, hogy tegnap délután a belügyminisztériumban összeült a kerületek polgármesterei, a pékek, a nagyvágók, a vendéglősök és zöldségesek delegátusai, akik sorra kifejtették szempontjaikat, majd közös megegyezéssel fogadták el a határozatokat.

Elsőnek a kerületi polgármesterek szölköztek fel, akik elmondták, hogy milyen nehézségekbe ütközött eddig a drágaság letörésére irányuló akció. A nagyvágók arról panaszkodtak, hogy a CFR igen lassan bonyolítja le a szállításokat, ami rendkívül nagy veszteséggel jár különösen ebben a nagy melegben, amikor vagononként néha három marha is elpusztul utközben.

Súlyos impressziót keltett az értekezleten annak a hivatalos megállapítása, hogy naponta nagy mennyiségű zöldséget dobnak a Dambovitába, hogy a magas árakat tartani tudják.

A helyzet alapos megvizsgálása után az értekezlet az alábbi határozatokat hozta:

Egy lejjel leszállították a kenyér árát

Az egységes kenyér ára az eddigi hét lej helyett 6 lej lesz.

A húst az eddigi négy kategória helyett három kategóriára fogják osztani.

A hus hivatalos ára

Az első osztályú hus ára kilogramonként 28, a másodosztályú 23, a harmadosztályúé 20 lej lesz.

Hogy az eddigi visszaéléseket, amikor is főképen csak drága elsőosztályú húst vágta, kiküszöböljék, két olyan intézkedést hoztak, amelyekről nagy eredményeket vár a belügyminiszter. Elsősorban kötelezővé tették, hogy mészárosok felerészben első- és felerészben másodosztályú húst vágjanak. Azokat a mészárosokat pedig, akik ezt az intézkedést nem tartanák be azzal büntetik, hogy elsőosztályú húst másodosztályú áron lesznek kénytelenek árusítani.

Ujrendszerű piacellenőrzés

Az értekezlet ezután elhatározta, több bucuresti piac megszüntetését, amelyek csak látszólagos konkurrenciát folytatnak, valójában azonban árdrágítási célokat szolgálnak. Emiatt határozták el a fentemlített piacok megszüntetését, amelyek helyett kerületenként két piacot állítanak fel és gondoskodnak arról, hogy ezek a piacok a termelők számára könnyen megközelíthetők legyenek. Minden kerületben négy piacellenőrt fognak kinevezni olyan nyugdíjasok, tanárok és szabadfoglalkozásúak közül, akik megfelelő szakértelemmel és korrektséggel rendelkeznek.

Minden piacellenőr mellett egy polgárokból álló bizottság fog működni, amely ellenőrzi fogja az élet olcsóbbá tételére irányuló akciót.

Azokat a zöldségeseket, akik az árak fenntartása érdekében a Dambovitába dobják a zöldséget, szabotázs címen bíróság elé állítják és a törvény teljes szigorával büntetik.

Ami a vendéglőket illeti, az értekezlet elhatározta, hogy nem engedélyeznek ezen a kézzel írott és így könnyen kijavítható étlapokat. Minden vendéglőben egy típusú, nyomtatott étlap lesz, amelyen fel lesznek sorolva az ételek és azok ára is előnyben kinyomatva. A vendéglős csupán any-

nyit tehet hozzá az előre kinyomatott étlaphoz, hogy az illető étel kapható, vagy nem kapható étteremben.

Călinescu végül közölte a miniszterközi értekezlettel, hogy az összes fenti intézkedések július hó 10-én lépnek életbe.

42 órás munkahét a minisztériumokban

A miniszterközi értekezlet ezután Paul Teodorescu légügyi és tengerészeti miniszter bejelentésével foglalkozott, aki már

régóta bejelentette, hogy minisztériumában az összerolódott ártákat lehetetlen elintézni a jelenlegi 36 órás munkahét mellett, különösen most nyáron, amikor a tisztviselők szabadságolásai is folynak.

Ghelveghianu miniszter a mérnöki cím használatáról, a mérnöki hivatás gyakorlásáról és a mérnöki kamara felállításáról referált.

A miniszterközi értekezlet este kilenc órakor ért véget.

Megkezdődött az eviani menekültügyi konferencia

A palesztinai zsidóság, az amerikai Joint és a Zsidó Világkongresszus reprezentánsai Evianban. Mexikó és Nicaragua nagyszámú menekültet hajlandó befogadni

Evian, július 6. Ma délelőtt ünnepélyes keretek között nyílt meg Evianban Roosevelt elnök által összehívott menekültügyi konferencia. A nagyjelentőségű nemzetközi értekezleten több mint harminc állam delegátusa jelent meg, ezen kívül több állam megfigyelőket küldött Evianba, azaz az indokollással, hogy mindkét állam közérővel van érdekelve a kivándorlási problémában. Ezzel kapcsolatosan lehetőségek tartják, hogy az eviani konferencián a németországi és ausztriai zsidókérdés mellett a keleteurópai zsidóprobléma is szóba kerül.

A különböző zsidó szervezetek is számos megfigyelőt küldtek Evianba. A palesztinai zsidóság képviselőiben többek között dr. Arthur Ruppin, Kurt Blumenfeld és Salman Rubasov is Evianba érkezett. Az amerikai Joint képviselőiben dr. Jonah B. Wise és dr. Bernhard Kahn jelent meg Evianban, akiket

a konferencia megnyitása előtt kihallgatásnak fogadott Myron C. Taylor, az amerikai delegáció vezetője és Roosevelt elnök bizalmi embere. Taylor dr. Nahum Goldmannal, a Jewish Agency és a Zsidó Világkongresszus reprezentánsaival is hosszas tanácskozást folytatott. A Zsidó Világkongresszus egyébként emlékiratot terjesztett az eviani konferencia elé, amelyben felgöngyölíti az egész jelenkori zsidókérdést és különböző javaslatokat és követeléseket terjeszt elő a zsidó kivándorlási probléma és a zsidóülődözések ügyében.

Az eviani amerikai delegáció körében tudni vélik, hogy Mexikó és Nicaragua kormányai között Roosevelt elnökkel, hogy bizonyos technikai előfeltételek mellett hajlandók nagyszámú menekültet befogadni országukba. Mexikó főleg mérnökök és iparosok bevándorlását részesíti előnyben.

Ma! Premier!
A nyár igazi meglepetése!

Capitol Mozgó

A vörös táncosnő

Egy rendkívül szenzációs témájú film, mely francia filmvilág igazi büszkesége!
Főszereplők: VERA KORENA, JEAN GALLAND. Műsor előtt: Uj világhíradó.

Ki árulta el az osztrák népszavazást?

Dr. Rainer körzeti náci-vezér elmondja, hogyan jutottak a bécsi náciak a hatalom birtokába. Félnapos ultimátumok Schuschniggnek és Miklas volt elnöknek

Berlin, július 6. Egy salzburgi bajtársi összejövetelen a napokban dr. Rainer a körzeti közigazgatás vezetői előtt eladta, hogyan hajtották végre az osztrák nemzeti szocialisták az Anschlusst.

Dr. Rainer a következőket mondotta: Vissza kell menni 1936 július 11-ére. Ezen a napon kezdődött a harc a hatalom későbbi átvételéért. A külpolitikai helyzet egyre kedvezőbbben alakult a német birodalom javára. Schuschnigg gyanakodni kezdett. Stoppolinia kellett a július 11-i események kihatásait, nehogy ki legyen szolgálatva a náciizmusnak. Mielőtt döntő jelentőségű határozatokat hozhatott volna, jöttek a berchtesgadeni megbeszélések, amelyek a náci-mozgalmat szokatlanul föllendítették.

Amikor később Schuschnigg elhatározta, hogy népszavazást rendel el, erről azonnal értesült a párt és pedig Zernatto titkárnője utján, aki náci-érzelmű. Seiss Inquart, Klausner, Globotschnik és az előadó Rainer azon-

nal intézkedett. Pénteken reggel a közben Bécsbe érkezett Glaise Hortenau és Seiss Inquart eljött Schuschnigghez, hogy haladéktalanul fujja le a népszavazást és írjon ki három héten belül rendes, alkotmányos választásokat. Schuschnigg kiterő válaszokat adott. A náci mozgalom vezetősége Ausztriában erre ultimátumot nyújtott át a kancellárnak. Az ultimátum négy órakor lejárt, Schuschnigg két órára minisztertanácsot hívott össze és tíz perccel öt óra előtt kimondta, hogy csak abban az esetben vonja vissza a népszavazásra vonatkozó rendelkezést, ha a rend és nyugalom biztosítva lesz. A párt ekkor már tovább ment és követelte Schuschnigg visszalépését. Schuschnigg lemondott. Seiss Inquart pedig a nemzeti szocialista párttal egyhanguan intézkedett, hogy az SA és SS a rend fenntartására az exekutív rendelkezésre álljon. A párt új kormányt követelt Seiss Inquart vezetésével. A követelés terminusa 7 óra 30 perccor járt le. Ha ezt nem teljesítették volna, akkor a párt 8 órára már szabadkezret biztosított magának.

Dr. Rainer és Globotschnik a kancellári hivatalba ment, hogy beszéljen Miklas szövetségi elnökkel. Az elnök vonakodott kinevezni nemzeti szocialista kancellárt. Schuschnigg helyébe dr. Ender akarta. Ekkor Glaise Hortenau ment Miklashoz, Miklas csökönyösen ragaszkodott ahhoz, hogy nem nevez ki náci-kancellárt. Ragaszkodott ehhez akkor is, amikor Guido Schmidt akarta meggyőzni. Félnyolc órakor még Miklas ezeket mondotta: — Apellálok a világ lelkiismeretéhez. Nem tudok nemzeti szocialista kancellárt kinevezni. Isten engem úgy segítjen!

A politikai eszközök alkalmazása tehát nem sikerült. Így azután a mozgalom saját felelősségére dolgozott, Rainer parancsot adott ki és hater SA és nyolcszáz SS legény állott készenlétben, hogy a kancellári hivatalt körülzárja. Negyven legény arra kapott parancsot, hogy szállják meg a kancellári hivatal belső helyiségeit.

Amikor 9 órakor Rainer visszajött a kancellári hivatalba, ez már az ostromállapot helyzetében volt. Hátsó ajtón tudott csak bejutni és át kellett másznia gépfegyvereken és munició ládákon, hogy bejuthasson a történeti terembe. Éjjel tizenkét óra tíz perccor Schuschnigg és Miklas engedélyt kértek az épületből való távozásra. Már előbb, este tíz órakor a bécsi leadó a náci kezében volt. Ugyanúgy a népfőnt épülete, a munkásotthon és egyéb intézmény épülete. A városban fátylászmenetek vonultak fel és éjjel 11 órakor Miklas elfogadta Schuschnigg lemondását és megbízta Seiss Inquartot a kormány időleges vezetésével.

A cluji prefektura akciója a morlacai tüzkárosultak felségélyezésére!

Beszámolt az Uj Kelet arról a borzalmas elemi csapásról, amely a clujmegyei Morlaca községet sújtotta és közöltük, hogy a tüzkárosult gazdák a szó-szoros értelmében kenyér és hajlék nélkül maradtak.

Ma Manolea Enescu ezredestől, Cluj megye prefektusától az alábbi levelet kapta az Uj Kelet szerkesztősége:

Igen tisztelt főszervező ur, Morlaca községben 1938 június 27-én hegyetlen tüzvész pusztított el 18 házat, 22 istállót, 81 tagból álló 21 család maradt fedél nélkül és el a legnagyobb nyomorban, akik saját erejükből képtelenek felépíteni elpusztult hajlékukat.

A vármegyei prefektura saját anyagi eszközeiből gyorssegélyt adott a hajléktalanoknak, amely rövid időre biztosítja a megélhetésüket. Megfelelő anyagi eszközök híján azonban a vármegyei prefektura a legjobb akarat mellett sem tud annyi segítséget nyújtani ezeknek a szerencsétleneknek, hogy elpusztult tüzhelyüket felépíthessék.

Ezért vagyunk kénytelenek a károsultak nevében az önök jóindulatához folyamodni, hogy lapjuk után nyilvános gyűjtést indítsanak a morlacai tüzvész áldozatai hajlékainak felépítése érdekében.

Reméljük, hogy felhívásunk megfelelő visszhangra fog találni önöknél, hogy egy órával előbb siethessünk a súlyos megpróbált tüzkárosultak segítségére.

A gyűjtés befejezéséig az összegek az önök kezelésében maradnak, míg legkésőbb augusztus 1-ig lefizetendők a cluji pénzügyigazgatósághoz a prefektura nevére és rendelkezésére.

Fogadják szíves közreműködésükért előzetes köszönetünket:

Manolea Enescu
prefektus.

Enescu prefektus szívhez szóló felhívását abban a reményben továbbítottuk olvasóinkhoz, hogy bizonyára segítségére sietnek ennek a nemes emberbaráti akciónak.

Az Uj Kelet minden adományt nyilvánosan fog nyugtázni.

Felhívás állampolgársági ügyben!

Figyelmeztetünk mindenkit, kinek a bíróság állampolgársági ügyben bármilyen határozatot is készít, hogy a kézbesítés után azonnal mutassa be a kézbesített határozatot a Tanácsadó Irodának (Cluj, Str. Gen. Berthelot 8 d. u. 2-5-ig), vagy ügyvédnek, miután a kontesztáció beadására csak öt nap áll rendelkezésére.

HIRDETÉS AZ ÜZLET LEIKÉ:
HIRDESSZEN AZ UJ KELETBEN

SPORT

Döntőig jutott a Schindler-kupa teniszverseny

Cernăuți, július 6. Az itteni Makkabi rendezésében nagy érdeklődés mellett folytak a Makkabi-egyesületek tagjai számára kiírt teniszkupaversenyek. A kedvezőtlen időjárás miatt a versenyt még nem lehetett befejezni. A Schindler-vándordíjért játszott férfi egyes számban a döntőig jutottak el.

Az elődöntők eredményei ezek voltak:
Grünwald (Makkabi, Oradea)—Eichler (Makkabi, Cernăuți) 6:3, 4:6, w. o.
Ovics (Makkabi, Tg-Mures)—Braun (Bar Kochba, Satumare) 6:2, 5:2.
Gábor (Makkabi, Cernăuți)—dr Halmi (Makkabi, Oradea) 6:3, 6:2.
Dr Burger (Bar Kochba, Satumare)—Weisz (Haggibbor) 4:6, 6:1, 6:3.

A középdöntő így alakult:
Grünwald—Ovics 4:6, 6:4.
Dr Burger—Gábor 6:4, 4:6, 6:2.

Döntőbe jutott tehát Grünwald és dr Burger.

Csak röviden...

Tegnap startolt a Tour de France mezőnye. A Franciaország körüli kerékpárversenyben hét ország 96 versenyzője vesz részt. A verseny a közelítetett pihenőnapokkal együtt egy hónapot vesz igénybe.

A Rapid kész revánst adni az Újpestnek. Már meg is kötötték a szerződést. Körmérkőzés keretében augusztus folyamán az Újpest Bucurestiben vendégszerepel.

Ismeretes, hogy az angol labdarúgószövetség ebben az évben a norvégokat hívta meg Londonba. A norvégoknak az olaszokkal szembeni kitűnő ellenállása így kamatozik.

A Rapid utrakelt Genova felé. Tizenhárom játékos szállt vonatra, de Barátky nem volt közöttük. Barátky sérült, de állítólag ha felépül, akkor sem kíván többé a vasutasoknál játszani.

A Ripensia—Ferencváros mérkőzés iránt olyan nagy az érdeklődés országwide, hogy ha az elővétel az eddigi menetben folyik tovább, a Venus pálya helyett a sokkal nagyobb befogadóképességű ANEFstadionban tartják meg a mérkőzést.

A román válogatott vízipólócsapat tegnap Póstyében a nyugatfevidéki válogatott együttestől 10:4 (4:2) arányban szenvedett vereséget.

Október 15-én a magyar válogatott A) csapata, 16-án a B) csapat mérkőzik Bucurestiben.

Budge, a tavalyi és idei háromszoros teniszvilágbajnok a férfiegyesben egyetlen szettet sem adott le, a döntőben pedig 55 perc alatt végzett az angol Austinnal. Mindezt rekordteljesítmény a tenisz történelmében.

Soha ilyen könnyen nem nyert csapat! ez a torinói lapok véleménye a Juventus—Hungária mérkőzésről. Emlékeztetnek arra, hogy a Juventus az elmúlt bajnoki idényben egyetlen csapatot sem győzött le 5 gólkülönbséggel. Nem valami jó fényt vet a Hungáriára!

A Haggibbor tekecsapata tegnap Oradean vendégszerepelt. A hajnali utazástól fáradt együttes kénytelen volt meghajolni ellenfeleinek nagyobb tudása előtt. A Matador 196—183, a Staruinta 228—196, a Makkabi 227—183 arányban győzött a Haggibbor ellen, amely, mint az oradeai lapok írják: „végtelenül rekonszenves, intelligenciájával, sport-szerűségével a legkellemesebb benyomást keltette”.

A KMSC női tornászcsapata alig egyéves fennállása alatt Moldovan Vasilenek, a román válogatott tornászgárda tagjának szak-szerű vezetése mellett igen figyelemreméltó fejlődést ért el és szereplésével a június 8-i ünnepek alkalmával is nagy tetszést aratott. Julius 10-én, vasárnap este 7 órai kezdettel az unitárius főgimnázium tornatermében nyilvános háziversenyt rendez a KMSC tornászcsapata, korlátlan, lebegőgerendán és műszabadyakorlatokkal. Az egyéni és összetett verseny nyertesei és helyezettei értékes tiszteletdíjakat kapnak. Az egyesület a verseny bírálóbizottságába Morariu Albin elnöke mellett a legkiválóbb tornászszakértőket kérte fel. A munkás lányok első nyilvános versenye iránt igen élénk érdeklődés nyilvánul meg.

Két szegény fiatalember megvalósult álma

Schölz Basil és Grun Lony jó barátok, mind a kettő ügynök. Szorgalmasan dolgoznak, hogy — ugyan nehezen, — de tisztességes munkával javítsanak anyagi helyzetükön. Reggeltől estig szaladnak, bejárják a kereskedőket, hogy eladják árujukat és hogy a cég, ahol alkalmazva vannak, meg legyen velük elégedve. Ha takarékosan élnek és kiszolgálták a katonaséket, minden segítségével saját üzletet akarnak nyitni.

De nehéz idők járnak, keresetük, minden munka és igyekezet ellenére, alig elegendő a tisztességes élethez.

— Játsszunk a sorsjátékon, Lony, — mondta Schölz Basil. Szót tett követte. Nem rossz a gondolat. Mindegyikünk letett száz leit és vetített egy negyed sorsjegyet. Talán nyerhetünk néhány tízezer leit, gondoltuk. De egészen másképp történt és sokkal külön-

ben, mint ahogy álmodni merésztük volna. A két barát egyetlen pillanat alatt millió-mos lett, amikor a Fundația Carol I. kupolacsarnokában kihúzták az utolsó millió-s nyereményt.

Amikor a sorsjegytáros látta, hogy a két fiatalember sorsjegyet a millió-s nyeremény-huzták ki, elment Schölz Basil lakására, a Calea Vacarestire, a Dobroteasan tul. Tiszta és gondozott udvaron becsüngengett az egyik lakásba és megjelent egy rendkívül szimpatikus hölgy.

— Schölz Basil ur itt lakik? — kérdezte a sorsjegytáros.

— Itt, de nincs itthon. Ügynök és félkettő előtt nem tér haza.

— Az édesanyja talán? Nyert a sorsjátékon.

Mint hogy pedig a sorsjegytárosoknak már gyakorlatuk van, nem akarta megijeszteni a rendkívül szimpatikus hölgyet, aki amugy is felzúgult a jó hír hallatára és azt mondta, hogy a nyeremény 100.000 lei.

— Istenem! — kiáltotta az anya és székelt kerített, hogy leljön.

— Bocsanatot kérek, mindig felzúgok és különösen most, amikor azt mondja, hogy a fiam nyert a sorsjátékon. Százezer lei nagy pénz a szemében és én ugy őtülök... Noha nem az én fiam, úgy szeretem, mintha saját gyermekem lenne. Három éves volt, amikor örökbe fogadtam. Egy éves korában maradt árván. Szorgalmas és azt akarta, hogy egyszer nyerjen, hogy hálaíjál velem szemben megmutathassa. Még kicsi kora óta mondták róla, hogy szerencsés lesz. A bába mon-

dotta, aki az újszülöttön valami jelet látott. A jóslat, amint látja, beteljesült.

Délután, amikor Schölz Basil hazajött, újra elment a sorsjegytároshoz. A szomszédoknál volt. Az egész környék megtudta a hírt, ugyszintén a kereskedő is, akinek dolga volt. Amikor a fényképezés is meglátta, jókedvűen mondták: „Ma a nap hősei vagyunk!” Bemutatta társát is, Lony urat, kevésbé közlékeny urat, aki örömeiben állandóan kezeit dörzsölte és mosolygott.

Almuk, amelynek megvalósítása érdekében fiatalitásuk teljes energiáját feláldozták, megvalósult. A katonasági leszolgálat után a két sorsjegytáros üzlettárs is lesz abban a boltban, amelyet a központban fognak nyitni.

Ime, a Sorsjáték egyik csodája!

GAZDÁRSÁG-FILM MŰVÉSZET

A ROYAL MOZGÓ MÜSORA:
Ma utoljára: Irországi lángokban. Holnap, szerdán minden idők legnagyobb és legizgalmasabb kalandfilmje! Ejjeli járőr. James Oliver Curwood regénye után. Főszerepben: Rin-Tin-Tin a csodakutya. Előtte: Híradó és Micky Maus. Tisztevendőknek, munkásoknak és dákoknak kedvezmény.

A THALIA MOZGÓ MÜSORA:
Cigányok. A szovjet filmgyártás remeke. A leghíresebb szovjet énekesekkel, művészekkel és kórusokkal. Előtte: Crosztárgyú Micky Maus.

A CAPITOL MOZGÓ MÜSORA:
Bolvary Géza legnagyobb filmje. Nem károm ki vagy! Zeneje: Robert Stolztól. Főszereplők: Gustav Fröhlich, Liane Haid, Szőke Szakáll. Műsor előtt: Világhíradó.

AZ OPERA MOZGÓ MÜSORA:
Premier! Asszonyszelidítő. Vidám szerelmi kaland. Fősz.: Ann Sheridan, Gene Raymond.
Csütörtöki premier: Szerető vagy feleség. Társadalmi dráma. Fősz.: Bette Davis, Henry Fonda.

A SELECT MOZGÓ MÜSORA:
Bohéme. Puccini halhatatlan operájának filmváltozata, főszerepekben: Martha Eggerth, Jean Kiepura, Theo Lingén.

AZ URANIA MOZGÓ MÜSORA:
Szerda, csütörtök: Sportjárvány az intézetben, fősz.: Fritzt fivérek.
Péntek, szombat vasárnap:
Nem kértem ki vagy. Szenzációs operett, Robert Stolz zenéjével, főszerepekben: Liane Haid, Gustav Fröhlich, Szőke Szakáll.

A MUNKAS MOZGÓ MÜSORA:
3, 6 és 9 órakor két nagy slágerfilm! I. A fekete légző. Egy izgalmas és borzalmas atmoszférában lejátszó filmsláger, mely elejétől végig lenyűgözi a nézőt. Fősz.: Humphrey Bogart és Ann Sheridan. II. Dr Sokrates. Paul Muni és Ann Dvorak egyik legszebb alakítása. III. Journal.

AZ EDISON MOZGÓ MÜSORA:
Bomba műsor: Nagy premier. Az elátkozott hajó. Richard Cromwell—Sally Blane—Noah Berry. Keresik a tengerészeket a hajóra. A sanfranciscói banditák munkában. Az elátkozott hajón a terror uralkodik. Harc a Kalóz kapitány ellen. II. Pett és Patachon mint kalandosok. III. Híradó. Jön: Dick Foran és a 2. sz. kémiroda.

Fennajásnői, borogalásra, lemosásra láznál jéfékony bedörzsölésre valódi Diana!

RÁDIÓ MŰSOR

Csütörtök, július 7.

Bucuresti, 7.30: Torna, rádióhíradó, reggeli hangverseny. 13: Időjelzés, kulturális hírek sport. 13.10: Déli hangverseny. Közben: Sporthírek. 13.40: Hanglemezek. 14.15: Hírek időjárásjelentés, rádióhíradó. 14.30: Hanglemezek. 15: Hírek. 16.45: Előadás. 19: Táncezen. 19.45: Előadás. 20: Steranoscu Gh Schubert-dalokat énekel. 20.25: Csajkovszkij. D-dur hangverseny lemezen. 21.05: Hangverseny. 22.30: Hírek. 22.45: Hangverseny. Majd: Hírek külföldre németül és franciául.

Jeruzsálem, Délután 5: Pontos idő, hírek. 8: Nyelvészeti előadás. 8.20: Hangverseny. 8.40: E. Goldstein: Új dalok. 9: Pontos idő, időjárás, hírek.

Budapest I, 7.45: Torna, utána hanglemezek. 11: Hírek. 13.05: Hanglemezek. 13.30: Hírek. 14.20: Pontos időjelzés. 14.30: Cigányzene. 15.35: Hírek. 17.15: „Milyenek a diadala”. Előadás. 17.45: Pontos időjelzés. 18.30: Hegedűszámok. 19: Külügyi negyedóra. 19.15: Koncert Szalonzenekar. 20.15: Hírek szlovák nyelven. 20.30: „Hajtóvadászat”. Operett. — 22.45: Hírek. 23.10: Indulók és keringők.

Pozsony, 21.30: Rádiózenekar.

Mit hallgassunk a külföldi műsorból:
Strassbourg. 22.15: Operaelőadás.
Szofia. 20.45: Operettközvetítés. 22.30: Szimfonikus hangverseny.
Varsó. 23.30: Toti dal Monte (szoprán) és Tito Scipa (tenor) lemezek.

Péntek, július 8.

Bucuresti, 7.30: Ritmikus torna, rádióhír- adó, reggeli hangverseny. 13: Időjelzés, idő- járás, kulturális hírek, sport. 13.10: Déli hangverseny. Közben: Sporthírek. 13.40: Hanglemezek. 14.15: Hírek, időjárásjelentés, rádióhíradó. 14.30: Hanglemezek. 15: Hírek. 16.45: Előadás. 19.15: Serbanescu román da- lokat énekel. 19.50: Alexandrescu Nina he- gedül. 19.55: Előadás. 20: Előadás. 20.15: Ravel-művek lemezen. 20.40: Gounod: Faust, ötfelvonásos opera. Majd: Hírek közvetítése külföldre németül és franciául. Utána: Köz- lemények.

Jeruzsálem, Délután 5.30: Pontos idő, hí- rek. Az angol nevelés alapelvei. 8: Tónach- olvasás. 8.20: Részletek Bizet Carmen című operájából. 9: Pontos idő, időjárás, hírek. — 9.30: Az angol programban hangverseny.

Budapest I, 7.45: Torna, utána hangleme- zek. 11: Hírek. 13.05: Balalajkzene. 13.30: Hírek. 14.20: Pontos időjelzés. 14.30: Rendör- zenekar. 15.35: Hírek. 17.15: Diákéletóra. 17.45: Pontos időjelzés. 18: A Zeppelin, elő- adás. 18.30: Klarinét. 18.50: Sportközlemé- nyek. 19: Cigányzene. 20: „Magyar csontok magyar évezredek”. Előadás. 20.30: Liszt- művek zongorán. 21.25: Magyar Szimfonikus Zenekar. 22.45: Időjárásjelentés. 22.50: Énekszámok. 23.15: Táncclemezek. 24.10: Cigányzene.

Mit hallgassunk a külföldi műsorból:
Strassburg. 22.15: Ariák és kettősök vig- operákból.
Paris PTT. 21.30: Szimfonikus hangver- seny.
Belgrád. 21: Rádiózenekar.
Prága. 22: A cseh filharmonikusok.
Varsó. 23: Operazene.

Palesztinai gyártmány

JEGYZE MEG E

PENGE

OKAVA

Favourite

OKAVA

Favourite

HIRDETÉS AZ ÜZLET LELKE:
HIRDESSZEN AZ UJ KELETBEN

HIREK

Időjárásjelentés. A bucaresti meteorológiai intézet jelentése szerint mára a következő időjárás várható: emelkedő légnyomás, váltakozó felhőzet az ország északi és nyugati részeiben, többnyire derült másutt, enyhe nyugati légáramlás, kismértékben váltakozó hőmérséklet, helyi jellegű esők keleten és északon. A fővárosban ma 29 fokot mértek.

Uj bírói szolgálati szabályzat készül. Bucarestből jelentik: Az igazságügyminisztériumban az új bírói szolgálati szabályzatot dolgozzák. Az új szabályok a bírák szolgálati idejére és nyugdíjazására vonatkozó rendelkezéseket is módosítják.

Ellentétes hírek Dimitrovról, a Komintern titkáráról. Varsóból jelentik: Dimitrovról, a Komintern titkáráról, ellentétes hírek keringenek. Egyes híradások szerint letartóztatták, mert őt tették felelőssé a spanyolországi szovjet beavatkozás kudarcáért. A Pat ügyvédség szerint azonban Dimitrov letartóztatásának híre még megerősítésre szorul, bár kétségtelen, hogy ő és hívei kagyevesztettek lettek, mert Dimitrovot nem is választották be a legutóbbi választásoknál a legfőbb szovjettanácsba.

Száz író kéri Freudnak az orvosi Nobel-díjat. Stockholmból jelentik: A svéd Tudományos Akadémiához, mint a Nobel-díj kiosztására illetékes intézményhez, száz neves író és tudós aláírásával beadvány érkezett, mely kéri, hogy a legközelebb kiosztandó orvosi Nobel-díjat Freud Zsigmond professzornak, a pszichoanalízis megalapítójának adják. Az aláírók élén Thomas Mann, Romain Rolland és H. G. Wells szerepelnek. Freud dr az Anschluss óta emigrált Bécsből és Angliában lakik. Rövid ideig letartóztatásban volt, de a bécsi angol követség közbelépésére szabadon engedték.

Rövid bélföldi hírek. A napokban jelenik meg a Hivatalos Lapban a Cetatea Alba, Tighina és Bihor megyékbe kinevezett és a véglegesítési vizsgákat sikeresen abszolvált tanítók névjegyzéke. — Armanj Calinescu ad interjú nevelésügyi miniszter kihallgatásán fogadta Blondys utrechti egyetemi tanárt, valamint Franasovici varsói román nagykövetet, akivel a lengyel-román kulturális egyezmény gyakorlatba helyezéséről tárgyalt. — Minisztertanácsi napló útján 7.000.000 lejt utaltak ki a dr I. Cantacuzino-intézet számára kutatások céljából. — A fővárosban ma éjjel erkölcsrendészeti razziait tartottak. Százhuszonkilenc egyént tartóztattak le, köztük 49 nőt. — Agapian A. 73 éves bucaresti kereskedő, aki a Calea Mosiloron lakik, felakasztotta magát. Megállapítást nyert, hogy csődbe ment és a 40 éves kereskedői multra tekintő Agapian nem akarta elviselni ezt a szegységet.

A CFR újabb kedvezményei. Bucarestből jelentik: A CFR 50 százalékos díjcsökkentést nyújt a Bazna (Tarnava Mica) gyógyfürdőhelyre utazóknak. A CFR csoportosan utazó román és külföldi tanulóknak, vagy egyetemi hallgatóknak, akik kirándulásokra hajtanak tenni, a következő kedvezményeket nyújtja: 50 százalék 5-20 személy számára (beleértve a vezetőt is), 75 százalékot nagyobb csoportok számára a vezetőt is beleértve. Több mint 100 fiatalember négy kísérelvel utazhat. Ezek közül az egyik ingyenjegyet élvezhet.

A „Straja Tarii” énekkarának nagy sikere Milánóban. Milánóból jelentik: A Straja Tarii énekkara július 3-án Milánóba érkezett, majd résztvett a muma és öröm kongresszus résztvevői számára Como taván rendezett kiránduláson. Ennek keretében az énekkar hangversenyt adott, ami nagy sikert aratott. Milánóból az országjáró-csoport Velencébe ment, ahol a kiállítás román csarnokában adott koncertet. Firenzében, ahol július 2-án volt a csoport, nagy feltűnést keltett román népviseletével.

Meggyulladt és halálra égett egy kisbány. Baia Mareből jelentik: Borzalmas tüzshálál történt a Baia Mare-től husz kilométerre levő Capalnice Manastur községben. Hirsch Bernáté a kora délutáni órákban tért haza, hogy ebédet készítsen a családnak. Átküldte hat éves Anna nevű kislányát a szomszédokba parázsért, mert odahaza nem volt gyufájuk, hogy tüzet rakjon. A kislány Pap Andrásék konyhájának tüzhelyéből lángoló fadarabokat szedett a lapátra, amivel hazajelgett, de utközben a lángoló parásztól meggyulladt a ruhája és pillanatok alatt valóságos lángolt a gyermek teste. Hiába dobta el magától a paruzsat, meggyulladt a haja is, összeesett az uccán és a sikoltozásra a házakból kirohanó emberek oltották el az egész testén borzalmas égési sebeket szenvedett kislányon a tüzet. Elsősegélyben részesítették, de Hirsch Anna anélkül, hogy visszanyerte volna eszméletét, meghalt.

Kikapcsolják a teherforgalmat a tárgumuresi kisállomásról. Tudósítónk jelenti: A CFR forgalmi igazgatósága átírt a városhoz, hogy a teherforgalmat a tárgumuresi kisállomásról kikapcsolja. Ez azonban súlyos kárt jelentene a kisállomás környékén levő iparvállalatoknak és lakosságnak és így az érdekeltek kereskedők és vállalatok a szándékolt leépítés ellen akcióba léptek és közösen kérték meg a város vezetőit, hogy informálja a CFR igazgatóságát a helyzetről és kérje meg, hogy álljon el a tervezett leépítéstől. A döntés elé városszerte nagy érdeklődéssel néznek.

Eltétek egy tárgumuresi kereskedőt. Tudósítónk jelenti: Huttera János tárgumuresi kereskedő ellen feljelentést tett egy muresmegyei csendőrmester, hogy egy 7500 lejes váltóját, amelynek ellenében egy patefont vásárolt, kifizette a kereskedőnek de ki kellett fizetnie másodsor is, mert a kereskedő a váltót tovább adta egy hitelezőjének, amely az összeg kifizetését még egyszer követelte. A tárgumuresi törvényszék Huttera János kereskedőt hathavi elzárásra ítélte. Az ítéletet a tábla és a semmitűzők is helybenhagyta és így az jogerőssé vált.

Eltétek egy tárgumuresi pénzügyi tisztviselőt. Tudósítónk jelenti: Még 1933-ban házi vizsgálat indult meg a tárgumuresi városházán Csibi András és Pokorny Imre pénzügyi tisztviselők ellen, akiket 42-rendbeli sikkasztással vádoltak meg. Időközben az egyik vádlott meghalt és így csak Csibi András felett itélkezhetnek a bíróságok, aki azt állította, hogy a felvett összegeket elhunyt társa költötte el. Ennek ellenére a tárgumuresi törvényszék annak idején Csibi Andrásat három évi fogságra ítélte és az ítélet fellebbezés folytán a tárgumuresi tábla elé került, amely helybenhagyta a marasztaló ítéletet. A tábla előtt a vádlott kérte szabadlábra való helyezését, mivel a törvényszék ítélet után letartóztatták, de ezt a kérést a tábla elutasította. Csibi az ítéletet a semmitűzőkhez fellebbezte meg.

A szerelem nem vakít el

annak hibáival és tökéletlenségével szemben, akit szeretünk. Ezért minden okos asszony, aki súlyt fektet férje szeretetére, igyekezzon fog ezt az érzést táplálni. Mindenekelőtt külsőleg vonzónak kell maradnia számára, de nem a mesterséges kiféttés által, hanem organikus szépítéssel, melyet elsősorban az által ér el, hogy arcboréne megadja azokat az anyagokat, melyek táplálásához szükségesek. Erre szolgál a Milkaderm Hautsahne és a Milkaderm Milchfettcreme az egyetlen készítmény, melynek alapanyaga az abszolút tiszta tej.

Orvosi hír. Dr Weinberger ortopaed szakorvos rendelése elutazás miatt július 24-ig szünetel.

Orvosi hír. Dr Hamburg József szemorvos külföldi utjáról visszatért és újból rendel Cluj, Calea Regele Ferdinand 34 sz. alatt.

Serdülő fiúknak és leányoknak adjunk időközönként reggel felkeléskor egy-egy kis pohárnyi természetes „Ferenc József” keserűvizet, mert gyomor-, bél- és vértisztító hatásának gyakran igen fontos eredményeket köszönhetünk. Kérdezze meg orvosát.

Egy zlatnai munkás leányát felakasztotta, majd öngyilkos lett. Tudósítónk jelenti: Borzalmas módon gyilkolta meg saját leányát és végzett később életével Iosif Madean zlatnai (albamegyei) bányamunkás, aki tegnap éjjel, miután felesége elaludt, egy éves kislányát ölbe vette, majd kiment az erdőbe és ott a kislányt felakasztotta és ezután önmaga is öngyilkosságot követett el. A hatóságok nemsokára kiszállítottak a bűncselekmény színhelyére, ahol mind a két hullát megtalálták. A nyomozás adatai szerint Madean össze veszett feleségével és családi természeti kellemetlenségéért határozta el magát a szőnyű tetre.

Szigoru intézkedéssel vetnek véget a forgalmi baleseteknek. Bucarestből jelentik: A forgalmi balesetek rendkívül elszaporodása miatt a hatóságok az egész ország területén a legszigorubb intézkedéseket fogják életbe léptetni és mindazokat, akik forgalmi baleseteket idéznek elő, akár, mint járművezetők, akár mint gyalogjárók megbüntetik. Most tanulmányozzák annak lehetőségét, hogy ilyen esetekben a büntető eljárást miképp lehetne a legjobban meggyorsítani.

Házasság. Noszim Samu unokája Nussbacher Magda Cluj és Ing. Hercz Andor Orsova házasságot kötöttek.

Sighisoarai hírek. Tudósítónk jelenti: A város csendőrségének vezetését az igazságügy minisztériumi új rendelkezések értelmében N. Maxim, a Tarnava-Mare megyei csendőrlégi vezetője, csendőrnagy vette át. A beiktatást Chirita Grecescu ezredes, vármegyei prefektus végezte. Az új rendőrfőnököt N. Petringena, a rendőrség polgári vezetője üdvözölte a tisztviselői nevében. — A sighisoarai rendőrség letartóztatta és az oradeai rendőrségre kísértette Marin Visan ismert szélhámóst és álhírlapírót, aki több fővárosi román lap nevében nagy összegeket csalt ki különböző egyénektől a városban. — Hosszra nyomozás után a sighisoarai főügyésznek sikerült megállapítani, hogy a hónapok óta megismétlődő sighisoarai templombetöréseket és fosztogatásokat Ludosan Gheorghe, Tetu Petru és Dörner Gheorghe ismert rovtomtu egyének követték el, akiket letartóztattak és megindították ellenük az eljárást.

Orvos és páciens bonyodalmas pereskedése Targu-Muresen. Tudósítónk jelenti: Egy tárgumuresi orvos és páciensének pereskedése nagy szenzációt váltott ki a városban és azt nemcsak jogászok, de orvosok körök is élénken kommentálják. Szacsavay Sándorné rögzítés közben lábát törte és kezelére dr. Schuster Henrik ismert tárgumuresi orvoshoz ment el. Az orvos a törött lábát gipszbe tette, majd egy hónap múlva a gipszburkolatot eltávolította. A beteg ezután is rosszul érezte magát és másutt röntgenfelvételt készíttettek lábáról, amely azt mutatta ki, hogy a sípcsont beforrott, de a szárcapocs töött végei nem forrtak be kellőképpen. Ezért még a tárgumuresi szanatóriumban volt kénytelen mintegy tíz hetet tölteni a páciens. Szacsavayné, aki hívatását nem tudta folytatni kárterítést követelt kezelőorvosától, aki írásban kötelezte is magát a szanatóriumi költségek megfizetésére, de mivel a fizetés késett, a páciens szegényjogon négyszázezer lejes kártérítést pert indított az orvos ellen. Eire az orvos a fellebbezést a pénzügyigazgatóságon adóeltéréssel vádolta meg, a pénzügyigazgatóság azonban megállapította, hogy a páciens jövedelme nem haladja meg az évi 12.000 lejt és így joga van szegényjogon perelni. A vita tehát tovább folyik és a tárgumuresi orvos és páciens érdekes és bonyodalmas pere ősszel kerül a törvényszék elé.

Alcozotat követelt a bányavidéken a fürdés. Tudósítónk jelenti: Baia-Mare-től csak pár kilométerre fekszik Erdőszada község, amelynek a határában folyik a Somes. Az egész környékről járnak oda fürödni. Most vasárnap valóságos ellepték a fürdőzők a Somes hid mellett részét. Ott volt Sfarsuc Maria 12 éves kislány is, aki nem tudott uszni, de a mélyebb vízbe is bemelegkedett, dacára barátai figyelmeztetésének. A folyó közepén a kislányi örvénybe került és a víz pillanatok alatt elsodorta anélkül, hogy a parton állók segítségére siethettek volna. Száz métert vitte a víz, amikor a vízszél partra dobta Sfarsuc Mariát, de már nem volt benne élet.

TURISZTIKA

A Haggibbor turista-szakosztálya vasárnap, f. hó 10-én a következő kirándulásokat rendezi:

Autobusszal és kamionnal: Melegszamosra reggel pontosan 6 órai indulással a klubház elől. Résztvételi díj 60-65. Jelentkezni lehet minden délelőtt és délután Deutsch orvosi művészcso és látványos üzletben és péntek estig bezárólag a Haggibbor titkárságánál 6-3-ig, Str. Stroescu 7/b alatt.

Gyalogtura: Cluj környékére, kedvező idő esetén fűdéssel egybekötve, reggel 7 órai indulással. Mindkét turára vendégeket szívesen lát a vezetőség.

EGYESÜLETI ÉLET

A Hőrházegyesület és Nőegylet teadélutánja. Cluj városának figyelmét felhívjuk a két egyesület hölgybizottsága által minden csütörtök délután 1/5 órakor rendezendő teadélutánra, ahol figyelmes háziaszonyok gondoskodnak arról, hogy a jelenlévők jól érezzék magukat. A két egyesület a cél érdekében is reméli és elvárja, hogy ezeket a kellemes időtöltést is jelentő délutánokat minél nagyobb számban látogassák.

Kis zenei hírek

Wagner remekműve, a Tristan és Izolda a napokban érte meg századik előadását a párizsi Nagyoperában. Ugyanazon a helyen, ahol 70 évvel ezelőtt Wagner Tannhäuser-ét csufos bukás érte és premierjén majdnem kifütyülték, most diadalmas jubileumát ünnepelte a nagy mester másik műve. Az előadás érdekességeihez tartozott, hogy dr. Furtwängler, a német világhírt karmester vezényelt, sőt az együttes legnagyobbbrosze is német volt. Csak a női főszerepet énekelte Germaine Lubin, a párizsi Nagyopera primadonnája.

Strauss Richárd legújabb operája, az egyfelvonásos Friedens-tag premierje nyitja meg a müncheni ünnepi játékok sorozatát július 24-én. Az új opera szövegkönyvét Gregor József írta.

Bartók Béla a napokban a londoni nemzetközi zeneünnepségeken szenzációs sikert aratott. Bartók nevével együtt adta elő két zongorára és hét ütőhangszerre írt nagyszabású szonátáját. A zsufolt nézőtér közönsége hosszantartó meleg ovációban részesítette a mestert, kiról a komoly kritika, mint a modern zene vezéralakjáról nagy méltatással emlékszik meg.

Puccini ifjúkori és első operája, „I Villi“ (A tündérek) érdekes előadás keretében került újra színre a bécsi Akadémia Theatereben. Puccininek ez az operája 1884-ben került először színpadra. Puccini akkor még csak 25 éves volt és a kétfelvonásos operában még sok kezdetlegesség és tapasztalatlanosság mutatkozik, bár itt-ott megtalálhatók már a szenális szerző későbbi operáiból jól ismert szép melódikai vonalak is. Az előadást dr. Kolisko, a bécsi opera karmestere dirigálta és az meleg sikert aratott.

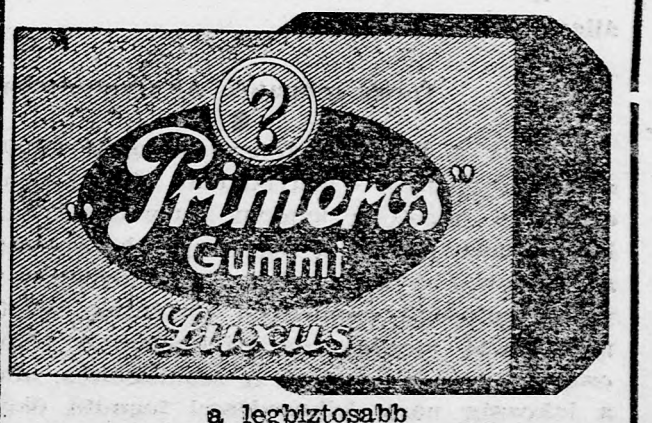
Krenek új nagyoperája, az V-ik Károly, sikerrel került bemutatásra a prágai német színházban. Krenek eddig főleg „Johnny spielt auf“ című jazz-operájával tűnt fel, melynek bemutatója mintegy 12 évvel ezelőtt volt. Ez az opera a világ legtöbb színpadát bejárta, bár ma már letűnt a műsorokról. „V-ik Károly“ azonban teljesen más irányú, nagyszabású és súlyos mű. Sokáig nem tudták színrehozni horribilis zenei nehézségei miatt. A prágai színháznak mégis sikerült a mű gondos előkészítése révén szép sikerrel kihozni Krenek szenzációs új operáját.

„Mathis, a festő“ a címe Hindemith Pál új operájának, mely a múlt hónapban a zürichi ünnepi játékok programján került először színre. Hindemith a modern zene egyik szenális uttörője, de ugylátszik a Hitler-rezsimmel nincs jóban, mert az opera meglehetősen sikertelen volt a külföldi lapok egyértelműleg konstaláltak, a nagy német sajtó agyonhallgatta.

„La finta giardiniera“ (A ravasz kertészeleány), Mozartnak ifjúkori, 18 éves korában komponált kis operája a prágai Waldstein-kertben megtartott ünnepi színhátek programján szerepelt. A naiv kis művet, melyben az ifjú Mozart azonban már itt-ott megmutogatta oroszánkörméit, nagyon szépen adták elő a prágaiak és a szabadtéri millió nagyon emelte a kerti díszlet stilszerűségét. Az előadást különben Benes, a csehszlovák köztársaság elnöke is végignézte.

Lehmann Lotte, a bécsi Nagyopera világhíri énekesnője rövidesen visszavonulni készül a színpadi működéstől és énekléstől. A művésznő az utóbbi években a newyorki Metropolitan-operában és a londoni Covent Garden-ben is sürin szerepelt mindig átitott sikerrel. A híres énekesnő, kinek eddig memoárjai és egy regénye jelent meg, a jövőben csak inodalmi tevékenységet fog kifejteni.

Ne felejtse el

Primeros Gummi

a legbiztosabb

Slanic-Moldovein
ardeali orth. kóser
vendéglőt
nyitottam.

Szives pártfogást kér: MENDEL GANZ.

Nem kell külföldre menni

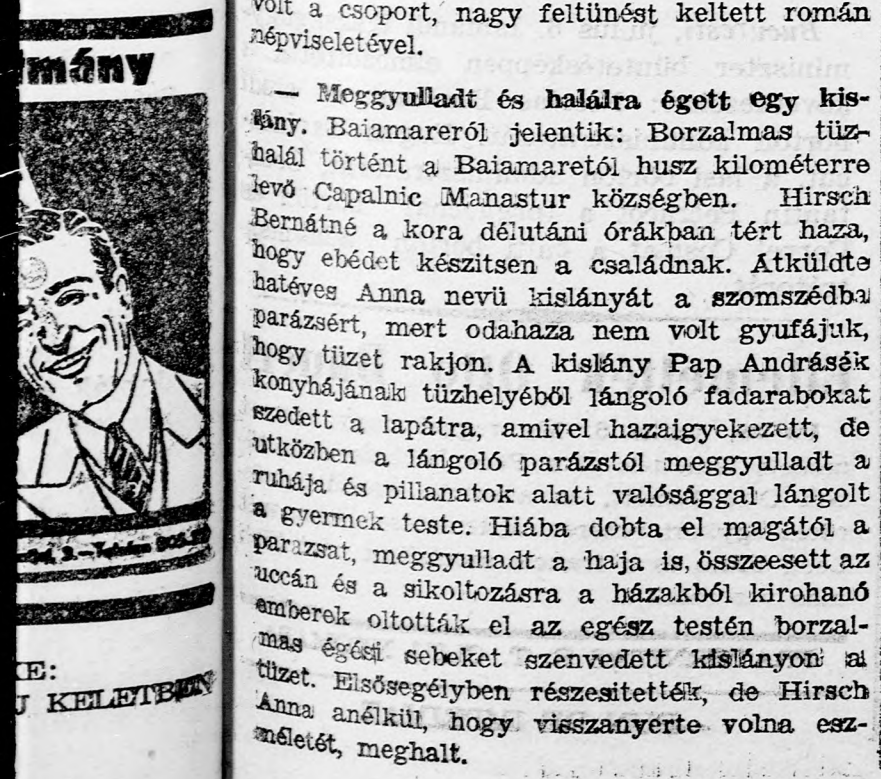
BIXAD Románia Karlsbadja

Gyomor-, vese- és hólyagbántalmaknál, gyógyhatása világhírű.

Gyógyúró felkvés, feanyvesek között. Június 1-től nyitva.

Prospektust küld kívánatra; Dírcím: BIXAD, Józ. SATU-MARE.

UJ KELET

UJ KELET *Legújabb hírek*

(Elsőoldali cikkünk folytatása)

átmeneti tartózkodási helyről kell gondoskodni és egyéb gyakorlati természetű problémák is felmerülhetnek, amelyek meglassíthatják a hazaszállítás műveletét.

Az egyezmény gyakorlati értékelése

A párizsi lapok is úgy vélik, hogy korai volna nagyméretű és döntő kihatású eredményeket várni a benemavathozási konferencia határozatainak, illetve az angol tervnek gyakorlati életbeléptetésétől. A L'Oeuvre szerint karácsony előtt aligha lesz gyakorlati eredménye a határozatnak. Olaszországnak az angol-olasz egyezmény életbeléptetésére, Franco tábornoknak pedig hadviselő félként való elismerésére kell várnia addig. A Le Figaro nagy jelentőséget tulajdonít az angol terv elfogadásának, de úgy véli, hogy ennek csak akkor lehet gyakorlati értéke, ha gyors keresztülvitelét nyomatáshozan sürgetni fogják. A L'Époque a következőket írja: „Elismerjük, hogy nagy lépés történt a nemzetközi feszültség enyhítése érdekében, ne higyük azonban, hogy a spanyol háború nem tartogat további meglepetéseket számunkra”.

Ujabb jelentés szerint a benemavathozási konferencia határozatait közölték már a két spanyol kormánnyal és beavatottak véleménye szerint a burgosi és barcelonai választ aligha fog a jövőhét előtt megérkezni, miután a jelenlegi kritikus hadiállapot miatt egyik fél sem fog egykönnyen lemondani az idegen önkéntesekről, akik frontjaikon harcolnak.

Mussolini sürget

Párizs, július 6. A reggeli lapok úgy vélik, hogy az angol terv elfogadása lényegesen enyhíti a nemzetközi feszültséget. Leszögezik azonban, hogy a spanyol helyzet végleges tisztázása még hosszú időt vesz igénybe.

A Daily Telegraph római jelentés alapján tudni véli, hogy Mussolini sürgeti az angol-olasz egyezmény ratifikálását. Ez volna legméltóbb viszonzása Franco által tett lépésének, amelynek eredményeképpen Franco ígéretet tett, hogy megszünteti a nyílt városok bombázását. A Ducet legfőképpen az aggasztja, hogy a közelgő nyári parlamenti szünet miatt eltolódik az angol-olasz egyezmény ratifikálása.

Mára várják Chamberlain parlamenti expozéját

A benemavathozási konferencia előtt fontos miniszterközi értekezlet volt Londonban, amelyen Chamberlain, Halifax, Buttler külügyi államtitkár és Hodgson burgosi megfigyelő vettek részt. Az angol kereskedelmi hajók bombázása és Hodgson jelentése ügyében még nem fejeződtek be a kormány tagjainak tanácskozásai és valószínűleg csak holnap kerül sor Chamberlain miniszterelnök parlamenti expozéjára ebben az ügyben, amelyre oly türelmetlenül vár már az angol alsóház.

Ugyancsak Londonból jelentik, hogy Kagan orosz ügyvivő ma aláírta azt a jegyzőkönyvet, amely az 1936-ban létrejött tengerészeti egyezmény védelmi záradéka alapján megengedi a hadihajók tonnatartalmának 36-ról 45 ezer tonnára való emelését. A jegyzőkönyvet ezután Sir Cadogan angol külügyi államtitkár is aláírta.

Török csapatok Alexandrettében

Mialatt a Földközi tenger nyugati viharosa, a spanyol bonyodalom körül némi enyhülést hozott a londoni benemavathozási konferencia gyors és egyhangú határozata, a Földközi tenger keleti medencéjében is nagyjelentőségű események történtek. A török-francia megegyezés értelmében a török csapatok ma bevonultak a szandzsákba, ahol a lakosság nagy lelkesedéssel fogadta őket. Különösen Alexandrettében részesültek viharos ünneplésben.

Rüszdi Arras török külügyminiszter egy külföldi sajtóügynökségnek adott nyilatkozatában kijelentette, hogy a szandzsákra vonatkozó egyezmény új korszakot nyit meg a francia-török barátság történetében. Az ankarai francia nagykövet ezzel kapcsolatosan kijelentette, hogy ehhez a baráti szövetség-

hez Szíriának és Libanonnak is csatlakoznia kell.

Uj közelkeleti blokk

A világsajtó egyébként egyöntetűen megállapítja, hogy a török-francia barátsági és katonai egyezmény Anglia jóindulatú támogatásával jött létre, sőt Nagy-Britannia pénzügyi és katonai tekintetben is támogatja a török-francia barátságot. Valószínűnek tartják, hogy Görögország is csatlakozni

fog a francia-török barátsági szerződéshez, mely kimondja, hogy a szerződő felek megkonzultálják egymást és lehetőleg egységesen járnak el minden olyan alkalommal, amikor bármilyen oldalról veszély fenyegetné a Földközi tenger keleti partvidékének jelenlegi hatalmi erőviszonyait.

Az angol-francia-török-görög blokk lehetőségéről egyébként már hónapokkal ezelőtt irtak a londoni lapok és annak idején feltűnő módon a létesítendő palesztinai zsidó államról is mint a keleti blokk egyik jövődó tényezőjéről emlékeztek meg.

Háromévi fegyháza ítélt a budapesti tábla Szálasi őrnagyot, a magyar náciik vezérét

Lényegesen felemelte a tábla Szálasi büntetését

BUDAPEST, július 6. (Rador.) A tábla ma hirdetett ítéletet Szálasi őrnagy, a kormány által betöltött nemzeti szocialista párt vezérének ügyében. Szálasi háromévi fegyháza ítélték, felforgató jelleű mesterkedések miatt. Első fokon 10 havi börtönrre ítélték volt Szálasi, de az ügyész fellebbezett. Valószínű, hogy Szálasi semmisségi panasszal fog élni. A fegyháza szóó ítélet mellett Szálasi megfosztották öt évre politikai és polgári jogainak gyakorlásától is. Az ítéletet azonnal letartóztatták. Ugy a védelem, mint az ügyész fellebbeztek.

A japán kormány lemondott az 1940-iki tokiói világkiállítás megrendezéséről

TOKIÓ, július 6. (Rador.) A pénzügy miniszter megbeszélést folytatott az 1940-ban rendezendő tokiói világkiállítás előké szítő bizottságának tagjaival. A megbeszélés után közölték, hogy Japán lemond a kiállítás rendezéséről, mert olyan hadműveleteket folytat, amelyek meghatározatlan időre húzódnak el.

A legnagyobb szovjetfilm a Cigányok a THALIA MOZGÓBAN

Román-magyar közeledés

Augusztus 20-án Prágában ül össze a kisantant-konferencia

Prága, július 6. Félhivatalos körök híradása szerint augusztus 20-án Prágában tartják meg a kisantant legközelebbi értekezletét. Ugyanebből a forrásból származik az a vélemény is, hogy a kisantant-államok és Magyarország között állandó közeledő ten-

dencia mutatkozik. Ezt igazolják a Bucaresti és Budapest között folyó sűrű tanácskozások. Bizonyos körök tudni vélik, hogy a kisantant közeledő lépést kíván tenni Magyarország felé.

Lichtenstein nem olvad be Németországba

Berlin, július 6. A Havas jelentése szerint hivatalos körök cáfolják azokat a híreket, amelyek lichtensteini puccstervekről és a nagyhercegségnek Németországba való beolvadásáról terjedtek el. A DNB közleménye szerint ezek a hírek rosszakaratu hírforrásból származnak. Svájcban is hihetetlenek

tatják, hogy Németország, amely barátságos magatartást tanúsít Svájc iránt és elismerte Lichtenstein semlegességét, puccsot akarna szítani a nagyhercegségben. Lichtensteinban egyébként kedvezőtlen benyomást keltettek az erről szóló hírek.

Petruc csendőralezredes az oradeai rendőrkevesztura élén

Beiktatták Oradea új polgármesterét

Oradea, július 6. Bihar megye és Oradea élére a belügyminisztérium Petruc Teodor csendőralezredest nevezte ki a csendőrség és rendőrség parancsnokává. Petruc alezredes a sajtó előtt tett nyilatkozatában kijelentette, hogy a legnemesebb intenciók vezetik hivatalba lépésekor. Előtte minden lojális állampolgár egyenlő felekezetre, vagy nemzetiségre

való különbség nélkül. Oradea, július 6. Jelentettük, hogy belügyminiszteri rendeletre Oradea élére új polgármester került. Constantin Constantinescu eddigi polgármester helyébe Carpiniesanu táblabíróát nevezték ki, akit szerdán iktatott be hivatalába Florescu ezredes, vármegyei prefektus.

Jó eredmény az oradeai érettségin

Oradea, július 6. Az ez évi országos érettségi eredmények Oradeán is jóval feltűnőbbek a múlt esztendeit. A Gosdu liceumban 96 írásbelit tett jelentkező közül 71 került szóbelire, akik közül 64 diáknak sikerült az érettségi vizsgát. Az Oltea Doamna liceumban vizsgázott a zsidó liceum 30 növendéke, akik közül 18 ment át, 12-öt pedig póterett-ségire utaltak.

Az Angliába menekült tőke visszatér az Egyesült Államokba

London, július 6. (Rador.) A Havas értesülése szerint angol pénzügyi körökben a külföldi devizáknak a fonthoz viszonyított szilárd helyzetét annak tulajdonítják, hogy az amerikai pénznem esetleges leértékeléséről szóló hírek szárnyrakelésekor Angliába menekült tőke kezd visszatérni az Egyesült Államokba. Ezt egyébként azon newyorki tevékenység is elősegíti, amely külföldi, de főleg angol tőkét akar megnyerni a maga számára. A francia frank megerősödését illetően értésére adják, hogy a régebben Londonba menekült frank kétségtelenül szerepet játszik a francia deviza fokozatos megszilárdulásában. Kihangsúlyozzák azt is, hogy a francia kvitel emelkedett az év első felében.

Goga özvegye a zár alá vett villa felszabadítását kéri

Bucaresti, július 6. Octavian Goga felesége, Veturia Goga asszony azzal a kérelemmel járult az új törvényszékhez, oldja fel a Goga vagyonára elrendelt zárlatot és szüntesse meg a leltározást, amit Claudia Bucsan, a költő nővére kért. Veturia Goga a kérelemhez mellékelte végrendeletre hivatkozik, amelyben a költő minden vagyonát reá hagyta azzal a kéréssel, hogy gondoskodjék Claudia Bucsan és Geni gyermekeiről. Veturia Goga azt is közölte, hogy lepecsételték az Eremia Grigorescu utcában levő házat és a predeal villát is, amelyek az ő saját tulajdonát képezik. A kérés felől július 8-án döntenek.

Ötven lengyel tanító és tanár érkezik Bucarestibe

Bucaresti, július 6. Holnap 50 lengyel tanító és tanár érkezik a fővárosba. Kétnap alatt megtekintik a főváros és környékének látványait, majd Constantára onnan pedig Varnaba és Iztambulba utaznak. A vendégeket a tanítók szövetsége nek megbízottjai fogják kalauzolni.

Elmozdítottak négy börtönadminisztrátort

Bucaresti, július 6. Iamandi igazságügyminiszter büntetésképpen elmozdította a következőket: Nicolae Bozianut az aiud börtön adminisztrátorát, Eugen Savinescut, a iasi börtön adminisztrátorát, Constantin Petrucot a targuocnai börtön és Cornel Cosmat a balti börtön adminisztrátorát.

Eltemették Otto Bauert

Párizs, július 6. Ma reggel nagy részben mellett temették el a Pere Lachaise temetőben Otto Bauert, az ausztriai szocializmus rácia egykori vezérét. A temetésen jelen volt Leon Blum és a francia szocialista párt több más vezetője.

FRATERNITAS R. T. CLUJ NYOMÁSA
—BUN DE IMPRIMAT